

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

instagram catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

twitter @catcristiana

youtube catalunya cristiana

45 Anys

Desaprendre el creixement

L'escassetat de recursos hídrics, energètics i materials i l'extensió de la desigualtat obliguen a repensar l'economia en clau de bé comú

P 8-13

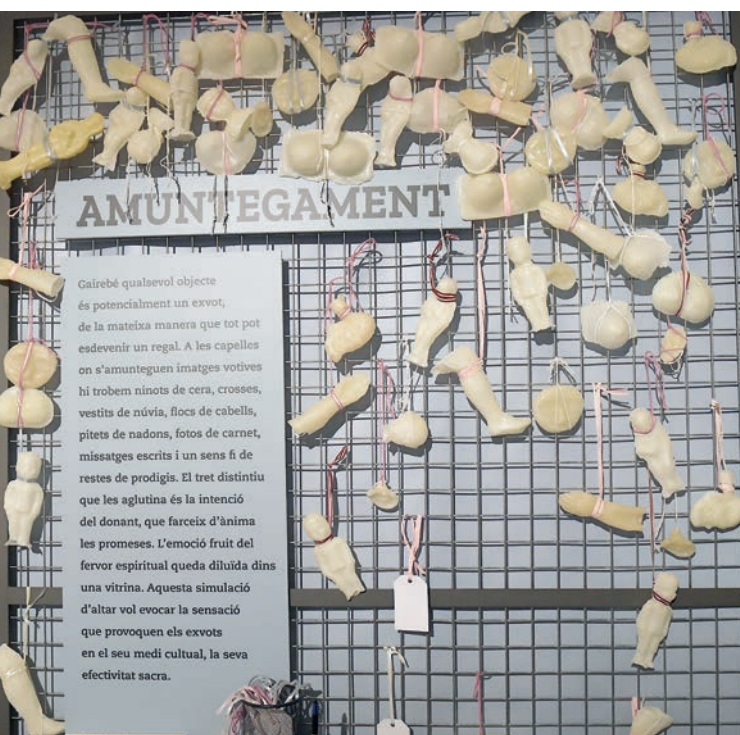
Bona sintonia entre el papa Francesc i Javier Milei

P 16 - 17

SUMARI

25 FEBRER 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Parròquies en sortida	26
Carta dominical	30
Biblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

40

Nova exposició sobre exvots a Lleida

S'hi poden contemplar peces directament relacionades amb les terres de Ponent

38-39

Troballa d'un cançoner trobadoresc

S'ha localitzat a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona

18-19

Teresa de Jesús, testimoni de pregària

La Quaresma és una oportunitat per recordar la seva figura

26-29

Família missionera i acollidora unida en Crist

La Unitat Pastoral Parroquial de Tàrraga comparteix el tresor de la fe

EDITORIAL

A la llum de la Doctrina Social de l'Església

La Doctrina Social de l'Església és el corpus doctrinal que il·lumina tots els reptes del món d'avui: la injustícia, la desigualtat, la pobresa, la crisi ecològica o els perills del creixement econòmic desenfrenat. Un corpus que va inaugurar Lleó XIII amb l'encíclica *Rerum novarum*, i que han anat enriquint els successius pontífexs amb el seu Magisteri, així com els documents del Concili Vaticà II. L'encíclica *Laudato Si'* i l'exhortació apostòlica *Laudate Deum*, del papa Francesc, posen l'accent en la crisi ecològica i social, i en la necessària conversió ecològica integral. No anem bé, necessitem un canvi de timó, ve a dir-nos Francesc, i la Doctrina Social és el nostre quadern de bitàcola; un tresor de l'Església per al món.

“Si en alguns casos el desenvolupament sostenible implicarà noves formes de créixer, en altres casos, enfront del creixement voraç i irresponsable que s'ha produït durant moltes dècades, cal pensar també a aturar una mica la marxa, a posar-hi alguns límits racionals i àdhuc a tornar enrere abans no sigui tard”, afirma Francesc a *Laudato Si'* (núm. 193). Voler que l'economia creixi sense aturador és un suïcidi personal i social. Cal un replantejament, un canvi de rumb, però sobretot cal un canvi de mentalitat i de consciència social.

Deia Pere Casaldàliga, citant Emmanuel Mounier, que “tot és polític, encara que allò polític no ho sigui tot”. Fem política cada vegada que decidim quin producte comprem, on invertim els diners, quines entitats i empreses ajudem a sufragar. Ens ho recorda el sector primari amb les seves reivindicacions. Transformant les nostres accions, i orientats per la Doctrina Social de l'Església, podem ser factor de canvi cap a una economia més sostenible que tingui en compte la dignitat de les persones i dels pobles.

.....

Subscriui-vos-hi

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

XAVIER PAGÈS-CORELLA

@xpagescorella

14/02/2024

Compositor

Amb 97 anys i reivindicativa, quina gran dona, Montserrat Torrent! “Em permeto dir dues coses que em preocupen molt. La primera: l’Auditori de Barcelona no té orgue i això és inexplicable, tots els auditoris europeus tenen orgue! I després, el meu estimadíssim orgue de Sant Felip Neri, que no aconseguim acabar-lo”

XAVIER CASANOVAS COMBALIA

@xcasanovasc

14/02/2024

Matemàtic i doctor en Filosofia

Avui comença la Quaresma. Gairebé totes les festes cristianes han estat secularitzades menys aquesta. Quan es tracta de recordar la nostra contingència, els nostres límits i actuar en conseqüència, no sabem com vehicular-ho secularment. I en bona part d’aquí plora la criatura

ANNA PLANS

@AnnaPlans

13/02/2024

Presidenta de l’Associació de Consumidors de Mitjans Audiovisuals de Catalunya

Profundament perplexa per la comparsa del carnaval de Torrevella i el seu flirteig amb la hipersexualització de la infància. Quan es va creuar la línia entre l’art i la normalització d’allò inapropiat? És hora de reflexionar sobre els valors que estem promovent

JOSEP VICENT BOIRA

@JosepBoira

12/02/2024

Professor

Vull felicitar l’arquebisbat de València, i especialment l’arquebisbe Enric Benavent, per haver publicat els Evangelis en valencià. Trobe que és una gran notícia de la qual ens hem d’alegrar tots i totes. Gràcies

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

MINUTS SOCIALS DE “FABRICACIÓ PRÒPIA”

El programa *Fabricació pròpia* (de dilluns a divendres de 14.30 a 18 hores amb Mercè Raga) va incorporar a una secció social, concretament el 14 de febrer passat, la nostra companya Rosa Maria Jané. Cada dues setmanes, analitza un repte de l’Església i la societat per corregir desigualtats i ajudar els necessitats. En la primera intervenció, la redactora de *Catalunya Cristiana* va presentar la Campanya 2024 de Mans Unides, amb el lema “L’efecte ésser humà”. Va recordar que és una acció de testimonis i comunicació “que dura tot l’any”, alhora

que va destacar que l’entitat catòlica “té molt clar, des de fa 65 anys, que cal moure les ales, com la papallona, i actuar”.

Rosa Maria Jané va explicar que Mans Unides “ens fa un toc d’alerta i ens invita a treballar per la justícia climàtica, però en positiu, sense anar contra ningú”. El 28 de febrer, la secció parlarà de l’acció de World Vision, una organització cristiana de desenvolupament, ajuda humanitària i promoció de la justícia que treballa amb els infants i les seves famílies perquè surtin de la pobresa i la injustícia.

Zoom MACIÀ GRAU

L’arribada de la Quaresma és sempre un moment de reflexió i introspecció, que ens invita a aprofundir en la nostra relació amb Déu. Així ho va recordar el papa Francesc a la missa de Dimecres de Cendra, que va tenir lloc el 14 de febrer a la basílica de Santa Sabina. El Pontífex va animar els fidels a “emprendre un viatge des de l’exterior a l’interior”, que ens ajudi a “trobar-nos com som realment, sense totes les caretes que utilitzem massa sovint”. En aquesta mateixa línia, Francesc va remarcar que l’almoïna, la pregària o el dejuni no són pràctiques només exteriors, sinó que “són camins que ens reconduïxen a l’essencial de la vida cristiana”.

L’efemèride

27 febrer del 380

Edicte de Tessalònica, signat per l’emperador Teodosi I, pel qual la religió catòlica és declarada l’oficial de l’Imperi romà

Pilarín Bayés

Punt de vista

El nostre pa de cada dia

MARIBEL POU
MONCLÚSMoviment de cristians
de pobles i comarques de
Catalunya

Potser un dia haurem de veure per què no arriba el blat a la sega ni el vi a la verema

Homes i dones que fan possible el nostre pa de cada dia asfixiats per la burocràcia, normes i exigències, pel menysteniment dels poders i d'una bona part de la població que devora tot allò que ells generen sense recordar-se'n. Homes i, sobretot, dones de jornades de dotze o catorze hores, que coneixen la terra i l'estimen sense que gairebé mai sigui tingut en compte el valor afegit que tenen en cuidar el jardí de la nostra pàtria i, així, col·laborar a conservar i cuidar el jardí de la casa comuna universal.

Persones enteses i capaces en el seu àmbit que poques vegades són consultades, escoltades, reconegudes; aclaparades per imposicions de preus que no cobreixen els costos de produc-

ció; a vegades amb la impossibilitat de sembrar allò que s'adaptaria millor a la finca; havent de destinar "un 4% de guaret obligatori, tant en secà com en regadiu" —com em deia un jove agricultor de Ponent—; lluitant contra una competència arribada d'altres territoris on no s'imposen les normatives d'aquí; sempre amb la possibilitat de perdre collites per diverses causes, més enllà de les imponderables, com, per exemple, la manca de productes fitosanitaris efectius o la problemàtica que genera l'abundor desmesurada de conills, senglars, cabirols... I no parlem de la sequera que arracona aquest sector primari amb altes restriccions que el poder econòmic que envolta i atrapa l'administració no vol contem-

plar en altres sectors.

Amb tantes pedres a la motxilla, una hora o altra les costures no resisteixen i escampen tant de pes i de menyspreu per les carreteres. Llavors, això ens molesta, perquè no podem anar allà on voldríem i com voldríem.

Potser un dia el nostre pa no arribi a taula per tots aquells greuges i d'altres. Potser un dia haurem de reinterpretar els signes d'aquests temps i veure per què no arriba el blat a la sega ni el vi a la verema com anunciava el profeta Osees (2,11) en altra època. El temps de Quaresma podria ser un bon moment per convertir-se, és a dir, per girar-se i tornar a la part de Déu, de la seva creació i de les persones que en tenen cura. ■

La sal de la terra

Deu anys sense mossèn Tena

MERCÈ SOLÉ

msoletay@gmail.com

El 10 de febrer va fer deu anys de la mort del bisbe Pere Tena

El 10 de febrer va fer deu anys de la mort del bisbe Pere Tena (1928-2014), un punt de referència importantíssim per als amants de la litúrgia.

Mossèn Tena va arribar a la litúrgia a través del seu coneixement i estudi de l'Església. De fet, aquest va ser el tema de la seva tesi doctoral *Ekklesia. Estudi històric i teològic*. I és que el concepte de fons és que al darrere d'unes formes litúrgiques hi ha una determinada concepció d'Església i de comunitat. I són indeslligables.

Sorpren avui veure que un jove Pere Tena, amb només 30 anys, va gosar fundar i presidir un Centre de Pastoral Litúrgica que, abans del Concili, i segurament amb uns criteris

trencadors, treballava perquè la litúrgia recuperés el seu sentit més pregon. I així va esdevenir hereu d'una tasca iniciada ja a Catalunya el 1915 amb el Primer Congrés Litúrgic de Montserrat, que va obrir les portes al moviment litúrgic belga.

No és casualitat, crec, que la primera constitució aprovada pel Concili Vaticà II, el 1963, fos la *Sancrosanctum concilium*, la qual, és clar, va regirar absolutament textos, espais, llengües, organització... de la litúrgia. La inquietud per esporgar la litúrgia i per recuperar el seu sentit i autenticitat ja venien de molt lluny.

Mossèn Pere Tena va escriure molt, tant textos especialitzats com textos de divulgació de la litúrgia. La col·laboració setmanal a la secció de

litúrgia de *Catalunya Cristiana* n'és una mostra. Va crear la revista *Phase*, va impulsar la formació litúrgica a través de l'Institut de Litúrgia de Barcelona, del qual va ser director. I va ser nomenat secretari de la Congregació per al Culte Diví, a Roma, fins que el 1993 va tornar a Barcelona com a bisbe auxiliar.

El seu tarannà respectuós i amable, fidel als seus principis, la seva ironia i *finezza* eren proverbials. També ho era el duet que formava amb Josep Urdeix (1940-2022), diaca i erudit de la litúrgia. I val a dir que en la seva trajectòria dins del Centre de Pastoral Litúrgica va ser clau comptar amb el seu amic Joaquim Gomis (1931-2013).

La nostra Església és, sens dubte, molt deutora del bisbe Pere Tena. ■

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

Com una brisa

Ens trobem al cor de la Quaresma. Durant aquestes setmanes que ens acosten a la Pasqua, l'Església ens demana que preguem amb més intensitat. Per preparar la pregària d'aquests dies, ens pot ajudar una anècdota senzilla que em va arribar fa un temps.

Un granger es va adonar que havia perdut un rellotge molt valuós a l'estable on treballava. Després d'haver-lo buscat en va durant un temps, va demanar a un grup de nens que l'ajudessin a trobar-lo. A canvi, els oferiria una bona recompensa.

Els nens van anar entrant a l'estable d'un en un i van buscar el rellotge per tot arreu. S'hi van esforçar molt, però, malgrat això, no van aconseguir trobar-lo. Aleshores, un nen que transmetia una gran calma es va oferir per trobar el rellotge del granger. Va entrar a l'estable i, al cap d'uns minuts, en va sortir amb el rellotge a la mà. El granger, sorprès, li va preguntar com l'havia trobat tan ràpid. El nen li va respondre que l'únic que havia fet era asseure's a terra, en silenci, fins a sentir el tic-tac del rellotge i mirar d'on venia el so.

A la nostra societat no hi ha silenci, vivim envoltats de sons i de molts sorolls. Sovint somiem amb paratges tranquils i relaxants, volem fugir del soroll. No obstant això, de vegades, encara que estiguem en silenci, tenim un soroll interior que ens desassossega: les preocupacions diàries, les tasques urgents o els conflictes

personals ens fan perdre la calma. Necessitem el silenci per reflexionar, conèixer-nos millor a nosaltres mateixos i veure els problemes amb distància.

El silenci ens pot ajudar també a trobar-nos amb Déu. Ens ho diu Jesús al text de l'Evangeli que llegim a l'inici de la Quaresma: "Tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i prega al teu Pare" (Mt 6,6). Així doncs, busquem algun moment diari per estar tots sols amb Déu, per escoltar la seva veu. Recordem també l'exemple del profeta Elies. Ell buscava Déu amb tot el seu cor i no el va trobar en grans manifestacions, sinó en el murmurí d'una brisa suau (cf. 1Re 19,12).

En aquest sentit, el papa Francesc, a l'Àngelus del 21 de gener passat, va proposar a tota l'Església una preciosa iniciativa per preparar el Jubileu del 2025: l'Any de la Pregària. El Papa ens demana que durant aquest any descobrim novament el valor de la pregària a la nostra vida i a la vida de l'Església. En aquest sentit, us animo a meditar la col·lecció de catequesis del papa Francesc sobre la pregària. La podeu trobar a internet.

Benvolguts germans i germanes, trobem durant aquests dies moments de silenci. Preparem-nos per escoltar el murmurí de Déu. No oblidem el que deia sant Joan Crisòstom: "Que el meu silenci, Senyor, doni lloc a la teva Paraula." Que Maria, mestra de pregària, ens ensenyi a acollir el missatge de Jesús i a meditar-lo al nostre cor. ■

La crisi ecosocial fa replantejar el model productiu de “mercat” per decreïxer i transitar a una economia del “recurs”, de menor consum i impacte

PAREM EL CARRO?

El sector primari s'ha mobilitzat amb tractorades a les carreteres.

JOAN ANDREU PARRA

Setmanes enrere podíem trobar anuncis a pàgina sencera, a l'edició dominical d'un diari de circulació nacional, d'un col·leccionista privat que buscava ampolles antigues del licor Chartreuse. Són ampolles que, previsiblement, aniran a subhasta, perquè la cotització d'aquest licor dels cartoixans està clarament a l'alça. La demanda voraç del mercat no s'ha fet esperar, però els monjos s'han negat a incrementar

la producció d'aquest licor que fabriquen des del segle XVIII pel risc d'alterar l'equilibri de la vida monàstica. "El creixement pel creixement no té sentit per a nosaltres", va afirmar a la premsa francesa Emmanuel Delafon, president i CEO de Chartreuse Diffusion.

Aquesta decisió cartoixana és certament revolucionària a ulls de l'economia convencional, versió capitalista ultraliberal, que no entén cap altra direcció que la del creixement del PIB. Un creixement que pot ser contraproductent, com ja va alertar al Club de Roma un grup de científics en l'assaig *Els límits del creixement* fa... 52 anys! (encara sense l'emergència del canvi climàtic). Amb un mètode innovador arribaven a la conclusió que "la població i la producció globals no poden continuar

creixent indefinidament, perquè es posen en joc —hi estan influint ja— factors que tendeixen a limitar dita expansió, entre aquests, l'esgotament progressiu dels recursos, el possible increment de la mortalitat i els efectes negatius de la contaminació ambiental". A més, marcaven un horitzó: "Cap a mitjan segle XXI, serà necessari haver assolit un equilibri que permeti sostenir un nivell determinat de població, en condicions de vida material estables. En cas contrari, es corre el perill d'un col·lapse de conseqüències incalculables, fins i tot d'un descens sobtat de la població."

Un cert assaig d'aquest col·lapse el tenim amb el clam recent de la revolta pagesa que avisa els *urbanites* que alguna cosa no rutlla quan les polítiques ecològiques (inevitables) que emanen

© Vatican Media

A la trobada de joves economistes del moviment “L’Economia de Francesc” es va firmar un manifest que en el seu primer punt defensa el decreixement.

de la UE posen la soga al coll a un sector primari agònic. La *necronomia*, un concepte que va fer servir el sociòleg Imanol Zubero en la inauguració del curs a Cristianisme i Justícia el 28 d’octubre passat, podria explicar-ho: “L’economia capitalista és incompatible amb la vida. La prova és que les activitats més relacionades amb el cos, la cura i la vida són les menys reconegudes i retribuïdes i, en canvi, les més allunyades i properes als diners, al revés. El capitalisme inverteix la nostra visió moral de la vida.”

Sobre aquest aspecte també hi insisteix Giorgos Kallis, científic ambiental especialitzat en economia ecològica i ecologia política a l’Institut de Ciència i Tecnologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, a l’espai *Llevat dins la pasta*, de Ràdio Estel: “Si entenem l’economia com un flux de recursos i d’energia per satisfer les nostres necessitats, això és la pròpia vida, però la manera com l’economia d’avui dia és un flux de diner sense fi i sense límit per fer més i més diner (si convé invertint en armes, en activitats contaminants...), això clarament està en xoc amb la sostenibilitat de la vida.”

L’EXTENSIÓ I CRONIFICACIÓ DE LA PRECARIETAT

El resultat d’aquesta formulació

i manera d’entendre el món és que “vivim en un moment de profunda injustícia social i de desesperació de molta gent. Hi ha *enfonsats* i *salvats*: els enfonsats són tota la gent que no aconsegueix salvar-se de les condicions econòmiques i socials. Els salvats són aquella gent que, sigui com sigui, pot no només triomfar, sinó viure enganxada al sistema encara que sigui d’una manera precària”, analitza la sociòloga Patricia Castro, autora del llibre *Tu precariedad y cada día la de más gente* (Apostroph, 2023). Parlaríem, per tant, d’una societat dual on “hi ha una falsa o una nul·la consciència de la posició social que ocupem. Per tant, hi ha molta gent que es pensa que és una cosa però viu, treballa, sent i pensa com una altra. Quina és la veritat horrible que s’amaga darrera l’argot neoliberal i les elits econòmiques actuals? Que el preu a pagar pel progrés som tots nosaltres”.

“La majoria d’escenaris són dolents: el creixement acaba, les desigualtats exploten i es torna a un capitalisme més autoritari, basat en la força bruta i la coerció, no en el consens, amb una majoria d’empobrits que s’han de conformar i una minoria de rics”, coincideix Kallis. Aquesta precarietat creixent i cronificada, és a dir, el fet que les ocupacions laborals no produeixen el benestar suficient per

cobrir les necessitats de les famílies i individus, corca la democràcia, segons Castro: “La precarietat és un problema per a tothom; d’una banda, el treball no ens dona per reproduir-nos com a persones i, de l’altra, ens empeny a no sentir-nos segurs i això afecta la creació i establiment de relacions. Si, com a persones, no ens sentim dignes i amb cert benestar, això acaba afectant tots els àmbits de la nostra vida.”

El professor Enrique Lluch Frechina explica a *El espíritu del economicismo* (PPC-Editorial, 2023) per què l’economia s’allunya de les necessitats de les persones i del planeta. “Estem en un sistema econòmic que parteix d’unes premisses que funcionen com una pseudoreligió. Hi ha unes creences que pensen que el tema econòmic és el principal, que sempre hem de buscar el benefici propi. I això afecta no tan sols l’àmbit econòmic, sinó el comportament de les persones que està basat en l’autoreferència: triomfar, tenir èxit, aconseguir més coses, conèixer-nos i complir els nostres desigs... Al final, no tenim temps per mirar l’altre, de preocupar-nos per la creació i per construir una societat amb una altra mirada”, il·lustra el professor de la Universitat CEU Cardenal Herrera, de València.

Lluch, però, distingeix entre *economia* i *economicisme*: “L’economia

El papa Francesc ha denunciat l'explotació dels recursos naturals per part de transnacionals que deixa les poblacions beneficiàries "en un estat d'indigència i pobresa".

intenta respondre preguntes amb un mètode científic que intenta ser objectiu. L'economicisme és una idea i és previ: nosaltres pensem que volem créixer més i li preguntem a la ciència de l'economia com ho podem fer." I, precisament, denuncia que "l'horitzó utòpic de l'economicisme és difícil d'assolir perquè es desitgen objectius infinits amb recursos finits".

DECREIXEMENT, VIA POSSIBLE O ANATEMA?

El debat sobre el decreixement comença a França a finals de la dècada dels 90, molt influït per l'economia ecològica. "És una paraula greu en una societat en què el creixement és gairebé un déu i sembla que estàs negant quelcom que és fonamental. El postcreixement, un mot semblant en contingut al decreixement, emfatitza més que l'economia del creixement s'està esgotant i que necessitem maneres de pensar com manejar la nova etapa d'unes economies que no poden créixer perquè destrueixen l'humà i el no humà", explica Kallis. L'objectiu del decreixement "és canviar l'economia i tornar a una economia democràticament planificada que canalitza els recursos i la feina posant les necessitats bàsiques en el centre i prescindint del superflu. Parlem d'una economia més lenta i petita que l'ac-

tual, de benestar, però de baix consum i baix impacte, que millorarà la relació entre Nord i Sud global". En particular la proposta als països del Sud global, que encara estan en procés d'arribar a uns nivells dignes de benestar, no és que decreixin, sinó "que canviïn el model d'exportar a baix cost productes pel consum superflu del Nord i que enfoquin els seus recursos i treball a satisfer les necessitats bàsiques de la seva població".

L'investigador de l'ICTA-UAB constata que hi ha bones idees en relació amb el decreixement (repartir les hores de treball, la renda bàsica universal, garantir feina per a tothom...), totes encaminades a reduir la desigualtat social, però veu encara lluny el canvi de paradigma: "El temor a la recessió és un dels principals frens per fer aquest pas: que falti feina, que pugi el deute i hi hagi més austeritat. El perill és com s'implementa una cosa que sobre el paper és bona, què farien determinats actors amb poder i que se'n poden aprofitar. A més, hi ha una inèrcia institucional, fins i tot en l'acadèmia i en les ciències de l'economia, una resistència al canvi i a desaprendre coses. Però no oblidem que el que tenim ja ho estem perdent, la crisi s'està ampliant i vindrà el temps d'experimentar amb altres maneres de fer."

GIORGOS KALLIS
"L'economia d'avui dia és un flux de diner sense fi i sense límit per fer més i més diner, això clarament està en xoc amb la sostenibilitat de la vida"

"No oblidem que el que tenim ja ho estem perdent, la crisi s'està ampliant i vindrà el temps d'experimentar amb altres maneres de fer"

PATRICIA CASTRO
"Vivim en un moment de profunda injustícia social i de desesperació de molta gent. Hi ha enfonsats i salvats"

ENRIQUE LLUCH FRECHINA
"Estem en un sistema econòmic que parteix d'unes premisses que funcionen com una pseudoreligió i la creença principal és que sempre hem de buscar el benefici propi"

"Cal un canvi de creences de manera que la gent vegi que no es poden cobrir anhels infinits amb coses finites"

Negoci i finances estan globalitzats i els estats nacionals es veuen superats a l'hora "d'exercir eficaçment les funcions de control i orientació en el sector econòmic", ha dit el Papa al Fòrum Econòmic Mundial.

SALVA CLARÓS FERRET

"Mirem de canviar el món, però això implica canvis personals que no tots estem disposats a fer"

QUARESMA, LA SOBRIETAT COM A ESTIL DE VIDA

Precisament, al darrer missatge de Quaresma el papa Francesc (veure *Catalunya Cristiana* n. 2315) proposa que "confessem que seguim sota el domini del Faraó, que ens deixa esgotats i ens fa ser insensibles". Un Faraó que, portat a la nostra era, seria el "model de creixement que ens divideix, que ens roba el futur i que ha contaminat la terra, l'aire i l'aigua, però també les ànimes". I poques setmanes abans, va adreçar un missatge al president executiu del Fòrum Econòmic Mundial concretant que "en un món cada cop més amenaçat per la violència, l'agressió i la fragmentació, és essencial que els estats i les empreses s'uneixin per promoure models de globalització amb visió de futur i èticament sòlids, que per la seva pròpia naturalesa han d'implicar la subordinació de la recerca del poder i

el benefici individual, ja sigui polític o econòmic, al bé comú de la nostra família humana, donant prioritat als pobres, als necessitats i als que es troben en situacions més vulnerables".

Que els beneficis i el lucre siguin els únics motors del sistema econòmic ja va ser posat en qüestió per Joan Pau II: "L'Església reconeix la funció justa dels beneficis, com a índex de la bona marxa de l'empresa... Però no són l'únic índex de les condicions de l'empresa. És possible que els balanços econòmics siguin correctes i que al mateix temps les persones, que constitueixen el patrimoni més valuós de l'empresa, siguin humiliades i ofeses en la seva dignitat. Això, a més de ser moralment inadmissible, no pot deixar de tenir reflexos negatius per al futur, fins per a l'eficàcia econòmica de l'empresa. Car la finalitat de l'empresa no és simplement la producció

de beneficis, sinó més aviat la seva existència mateixa com a comunitat de persones que, de maneres diverses, procuren la satisfacció de les seves necessitats fonamentals i formen en un grup particular al servei de tota la societat” (*Centesimus annus*, 35).

El darrer llibre de Kallis (*Límits. Ecologia i llibertat*, Arcàdia, 2021) li ha permès estudiar la idea de límits que ha trobat en molts moviments espirituals i religiosos i en la filosofia de la Grècia antiga: “L’ultraliberalisme contemporani ha creat la idea fictícia que el límit va contra la llibertat, i en el llibre critico la idea d’infinít il·limitat, d’humans que no coneixen el límit i volen produir i consumir al màxim. És una llegenda i una ficció catastròfica; una vida sense límits és una vida sense sentit, la idea de límit és clau per a la llibertat vertadera, personal i col·lectiva.”

EDUCACIÓ EN ECONOMIA CRÍTICA

L’educació en economia crítica i el coneixement de models alternatius (cooperativisme, finances ètiques, economia social i solidària...) al sistema neoliberal hegemònic és residual als centres educatius del país i, de fet, la introducció de nous conceptes al currículum, com l’emprenedoria, el que fan és assegurar una comprensió del món econòmic amb les lògiques convencionals (rendiment, benefici, competència) dissociades de la sostenibilitat de la vida. “És un gran repte també a la universitat, on hi ha joves estudiants que lluiten per canviar el currículum d’economia”, observa Kallis.

La tesi del professor Lluch és que si volem transformar l’economia per posar-la realment al servei de les persones i de la natura, no n’hi ha prou de prendre mesures, d’actuar d’una altra manera: “A més, cal un canvi de creences de manera que la gent vegi que no es poden cobrir anhels infinits amb coses finites. La clau està en el canvi de mentalitat. L’economia és important, però la necessitem per cobrir les nostres necessitats finites.” Es tractaria de reconsiderar el significat que atribuïm a la prosperitat: “La prosperitat pot ser econòmica (tenir més), però també pot ser una societat més justa, més equitativa i on hi hagi menys problemes; en el model actual no s’aconsegueix que tothom pugui viure bé”, remarca Lluch. “Que l’economia es

pugui viure des de l’altruisme, des de l’amor, des de la solidaritat, com va escriure Benet XVI, no estem tan lluny, tot és voler anar-hi. Té a veure amb la competitivitat i la competència. Hem de ser competents per fer bé el que fem. El que fem té sentit si ho fem bé i amb/per als altres”, continua Lluch.

A banda de totes les transicions que s’han de fer, el gran desafiament és la necessitat d’un nou estil de vida i d’una conversió personal i col·lectiva. “Diem que hem de descarbonitzar la nostra economia perquè no podem continuar amb aquestes dinàmiques de canvi climàtic. Pensem quan es juga un partit de la Champions: desenes de milers de persones agafen un avió per ser 90 minuts en un moment de gaudi personal i provoquen moltes emissions i han gastat molts recursos. Però quan parlem, per exemple, d’establir zones de baixes emissions, hi ha contestació. Aquest és el problema. Mirem de can-

viar el món, però això implica canvis personals que no tots estem disposats a fer”, remarca Salva Clarós Ferret, sindicalista i militant d’ACO.

La transició de la societat industrial a la digital i l’extensió de la Intel·ligència Artificial es preveu que generarà grans excedents de mà d’obra desocupada i torna a posar sobre la taula la renda bàsica com una de les sortides possibles. Es tractaria d’una assignació monetària suficient per cobrir les necessitats bàsiques de la vida, satisfeta pels poders públics d’acord amb els principis d’individualitat, universalitat i incondicionalitat. “A Catalunya tenim una oficina de la Renda Bàsica que investiga quines polítiques públiques es poden fer per tenir aquesta suficiència que no tenim. La renda bàsica ha de dotar de dignitat l’individu. És un principi de ciutadania com la fraternitat, la igualtat i la llibertat”, defensa Patricia Castro. ■

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA 2024

FORMAT TRADICIONAL – matí i tarda

10, 17, 24 i 29 de MARÇ

NOU FORMAT – 2 h i 30 min

7, 13, 20, 28 D'ABRIL i 1 de MAIG

WWW.LAPASSIO.NET

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana analitzem la trobada entre el **Papa i Javier Milei**, preguem amb santa **Teresa de Jesús** i parlem de la vaga de fam per la **pau a Terra Santa**

La canonització de Mama Antula propicia la trobada entre tots dos

L'abraçada conciliadora entre Milei i Francesc

Intercanvi de regals entre Francesc i Javier Milei.

ANGELINES CONDE
Corresponsal a Roma

El Javier Milei president de l'Argentina ha demostrat ser molt diferent del Javier Milei candidat presidencial pel que fa a Francesc. Ha passat de considerar Francesc com "el representant del maligne a la Terra" a definir-lo com "l'argentí més important

de la Història". Aquestes "diferències" amb el Pontífex van quedar saldades amb l'abraçada que Javier Milei va demanar al papa Francesc a la basílica de Sant Pere l'11 de febrer. "Li puc fer una abraçada?", va dir el mandatari al Pontífex, a la qual cosa aquest va respondre amb un "és clar que sí, fill".

El president argentí va encapçalar la delegació oficial que va anar a la canonització de Maria Antonia de Paz y Figueroa, més coneguda com a Maria Antonia de San José, però, sobretot,

com a Mama Antula. El Sant Pare va presidir la cerimònia a la basílica de Sant Pere, tot i que normalment les canonitzacions tenen lloc a la plaça. Passar gaire temps a la intempèrie, però, no és el més convenient per a la salut del Papa, que en els darrers mesos ja ha patit diferents episodis respiratoris.

Mama Antula va ser beatificada el 2016 a Santiago del Estero, Argentina. Francesc va enviar llavors un missatge en el qual assegurava que "m'hauria

agradat venir a l'Argentina a beatificar Mama Antula, però no ho he pogut fer". Aleshores no va ser possible, però sí ara quan el Papa jesuïta ha dut als altars com a santa la dona que va mantenir viva l'espiritualitat de la Companyia de Jesús quan aquesta va ser expulsada del continent.

En l'homília a la basílica de Sant Pere, el Pontífex va lloar aquest "model de fervor i audàcia apostòlica" que va ser Mama Antula, anomenada així pels indígenes quítua. "Quan hem parlat amb el Papa sobre el llibre ens deia que aquesta canonització farà molt de bé al poble argentí", responia Cintia Suárez, autora del volum *Mama Antula, la fe de una mujer indómita*, preguntada per *Catalunya Cristiana* durant una trobada que va tenir lloc a la Pontifícia Universitat de la Santa Creu de Roma.

María Antonia de Paz y Figueroa ha esdevingut la primera santa argentina, dona i laica. Va néixer el 1730 al si d'una família de terratinents que tenien esclaus. Aviat li va créixer en la consciència un gran sentit d'injustícia pel maltractament contra ells. Amb 15 anys es va fer beguina a la beateria jesuïta de Santiago del Estero, una comunitat que atenia els més necessitats, incloent-hi dones prostituïdes. Va rebre educació jesuïta i, quan aquests van ser expulsats el 1767, va decidir perpetuar-ne l'espiritualitat. Va aprendre dels pares jesuïtes la pràctica dels exercicis espirituals i, malgrat les prohibicions, va recórrer 4.000 quilòmetres a peu difonent el seu llegat. A Buenos Aires va fundar la Santa Casa d'Exercicis Espirituals per la qual es calcula que van passar unes 70.000 persones. "Va ser rebel, indòmita i molt valenta", comentava Nunzia Locatelli, coautora d'aquest volum. "No es va aturar davant de cap obstacle", apuntava Suárez.

La salutació entre el Papa i Milei després de la canonització a la basílica de Sant Pere va ser breu, marcat per aquesta abraçada conciliadora, però la trobada extensa es va produir l'endemà, 12 de febrer. El mandatari argentí va arribar amb uns minuts de retard a la cita amb el papa Francesc. Per facilitar l'accés de Milei, es va acordonar la Via della Conciliazione per agilitzar el pas de la comitiva presidencial. I al més pur estil Bergoglio, Milei va fer aturar el vehicle per baixar-ne i saludar un grup que l'aclamava. Això va fer que arribés

amb alguns minuts de retard al Pati de Sant Damas, on han estat acollits altres líders mundials com Joe Biden, Emmanuel Macron o, en altres temps, Vladímir Putin. Aquest darrer ostenta el rècord d'impuntualitat. Va fer esperar Francesc 50 minuts.

Javier Milei i el Papa van parlar durant aproximadament una hora. Després, el president es va reunir amb el cardenal secretari d'Estat, Pietro Parolin, i amb el secretari per a les Relacions amb els Estats, Paul Gallagher. El comunicat vaticà assegura que es va parlar de la bona marxa de les relacions entre la Santa Seu i l'Argentina i que "es van aturar en el programa del nou govern per afrontar la crisi econòmica", a més "dels conflictes actuals". Abans de marxar d'Itàlia, Milei va concedir una entrevista al canal italià Retequattro en la qual va explicar que, pel que fa a Francesc, va haver de "reconsiderar algunes postures" perquè el Papa "representa una institució molt important sobretot en un país com l'Argentina, que té tantes arrels catòliques". ■

JAVIER MILEI

"El Papa representa una institució molt important sobretot en un país com l'Argentina, que té tantes arrels catòliques"

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Fariseus postmoderns

Li vaig dir: "No som millors. Els cristians no som millors que tu." "Llavors?", va replicar, "de què serveix ser cristià?" "No serveix de res", vaig dir.

I és que em trobo, sovint, que quan un es mou a la frontera —l'Església en sortida— és incòmode per a uns i per a d'altres. Els uns et volen ficar a una banda de la frontera; i els altres a l'altra, indistintament... perquè necessiten classificar, valorar, situar.

Ser cristià pertany al "ser"; no me'n puc desprendre. I això genera tensions. Hi ha una manera de ser professor, fill, pare, amic...

cristiana? Sí, però no sempre és evident ni em distingeix dels altres. Hi ha excel·lents persones, exemples de vida "cristiana" sense ser-ho i persones creients que, pels fets, mai no ho diries.

Hi ha bons i mals cristians... o, dit d'una altra manera, també els cristians tenim mals moments.

I un professor (un professional) cristià, què és? Una persona coherent; com ho és un pare, germà, amic, artista, esportista... cristià. La coherència és un compromís amb un mateix i amb l'altre i la fe una vivència que ens dona força; un do.

El testimoni és silenciós, com les raons ètiques que hi ha al darrere. Com en el famós text de l'evangeli de Mateu 25,31-46, que llegeixo i rellegeixo sovint; quan en algun moment m'entra la petulància de creure'm millor persona, però amb una fe sense actes, incoherent amb el vulnerable, pel simple fet de sentir-me acompanyat per Déu en la plenitud de l'existència; com un fariseu postmodern.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

Teresa de Jesús, testimoni de pregària

MARÍA JESÚS ZABALZA

Carmelita Missionera

El papa Francesc ens ha convidat aquest any 2024 a assaborir la riquesa de la pregària. Per aquesta Quaresma portem una convidada d'honor: Teresa de Jesús. Ella no ve a parlar com a mestra, tot i que ho és en grau eminent, sinó que es presenta com a testimoni, se'ns asseu al costat i ens explica el que Déu ha fet en la travessa de la seva vida.

La sentim com una persona corrent, que de forma planera, "sense lletres ni bona vida, com a dona mesquina" ens narra, en primera persona, el pas de Déu per la seva vida i com la va portar a experimentar l'art sublim de la pregària i a implicar-se en aquells temps rúfols que li va tocar viure en la cruïlla del segle XVI.

Teresa, amb el seu estil autobiogràfic i el seu component afectiu, desvetlla en el lector de tots els temps el gust per l'espiritualitat; l'enllepoleix per iniciar l'escalada des dels "ravals del castell" fins als alts cims de la mística. Tant de bo desvetlli aquests desigs en els homes i dones contemporanis que cerquem beure l'aigua viva de la contemplació!

Santa Teresa defineix la pregària amb quatre claus interessants que ens poden ajudar en els nostres moments de pregària. Escoltem-la:

"Em sembla que l'oració mental no és altra cosa que un tracte d'amistat, estant moltes vegades sols en aquest tracte amb aquell que sabem que ens estima" (V 8,5).

Tracte d'amistat

L'amistat per a Teresa de Jesús és una realitat rica, oberta, realitzable en plans diversos; abasta la relació de Déu amb la persona. Aquesta amistat humana-divina, Teresa la converteix en la peça mestra del seu magisteri espiritual. Ella viu i escriu la seva relació amb Déu en termes de diàleg, de tracte, d'amistat. Amistat sempre iniciada per Ell i sostinguda i desenvolupada misteriosament i progressiva amb Ell. Ben conscient d'això exclama: "És gran cosa haver experimentat amb quina amistat i amb quina dolcesa tracta el Senyor amb els qui fan aquest camí" (C 23,5). I segellant el seu itinerari oracional ens dirà: "El Crist és molt bon amic, és AMIC veritable."

Estant-hi moltes vegades

Per a Teresa, la pregària no s'entén sols en moments de l'horari sinó al llarg de tota la jornada, perquè l'amistat s'estén a tota l'existència i modela la vida. Una característica de l'amistat és voler estar amb l'amic. "Estant a prop d'Ell", "estar-hi moltes vegades, mirar-lo, escoltar-lo". Teresa ens convida a posar-nos als peus de Jesús: "Acosteuvos, doncs, a aquest bon Mestre, ben determinades a aprendre'n les ensenyances... Estigueu atentes a les paraules que surten d'aquella boca divina" (C 26,10). El gerundi "estant"

ens parla de romandre, sense rellotge, estones llargues, per conèixer l'ESTIMAT, que és riquesa sens fi, i per conèixer-me a mi mateixa, a qui "va crear a la seva imatge i semblança", curulla de bellesa i dignitat (M I 1,1).

Sols/soles en aquest tracte

En Teresa, com en tots els orants hi ha implícita la soledat. L'amistat demana intimitat, immediatesa, silenci, presència. A soles amb Ell sol. La consciència d'estar habitada crea un moviment d'atracció cap a dins, d'interiorització. Ella, dispersa al principi, ens dirà: "No li cal pujar al cel per a parlar amb el seu etern Pare, ni parlar amb veu alta per adelitar-se en ell? No li calen ales per anar a cercar-lo, sinó solament posar-se en solitud, mirar-lo dins seu i no estranyar-se d'un hoste tan bo" (C 28, 2). "Allí, en aquest castell interior, Déu hi té les seves delícies" i és allí "on s'acompleixen les coses de gran secret entre Déu i l'ànima" (M I 1,2). Enmig d'una societat de soroll, de distracció, de superficialitat, com la nostra, Teresa ens convida a practicar la pregària silenciosa, conreant el silenci, l'escolta i l'amor que calla.

Amb aquell qui sabem que ens estima

És molt important que l'orant tingui la convicció, la fe, no només que Déu és Amor sinó que m'estima a mi. Teresa va personalitzar aquesta relació tan plenament que va poder confessar a cada pàgina dels seus escrits que se sabia molt estimada per Déu. Ella sap amb qui tracta, amb qui intima, qui la transforma, a qui s'obre i en qui confia. D'aquí ve que, per a ella, pregar no consisteix a pensar molt ni a parlar molt. El secret "rau a estimar molt". I tots els éssers humans tenim garan-

Escultura de santa Teresa a Àvila.

tida la capacitat d'estimar, de manera que tots estem habilitats per pregar.

La pregària no s'esgota en el recinte personal; quan és veritable passa a ser alè i pulsio pel món sencer. En les altes escalades de la mística, Teresa ens dirà: "Aquests són els fruits que deixa l'amistat amb Déu. Obres, obres vol el Senyor" (M V 3,11; M III 1,7). I dirà a les seves monges: "Per això us ha ajuntat aquí..., al món s'hi ha calat foc, volen tornar a sentenciar Crist, volen

aterrear la seva Església... No és pas temps de tractar amb Déu afers de tan poca importància" (C 2,5).

Teresa de Jesús no és només Doctora i Mestra de pregària: és també Mistagoga. Amb pedagogia sapiencial, desperta, introdueix i acompanya l'orant. La lectura dels seus llibres és una bona praxi per a aquest any. Dels seus escrits, els més fonamentals són: *Llibre de la vida* (V), *Camí de perfecció* (C), *Les Estances* o *el Castell interior* (M). ■

Teresa, amb el seu estil autobiogràfic i el seu component afectiu, desvetlla en el lector de tots els temps el gust per l'espiritualitat

Llum Mascaray, militant de la Germandat Obrera d'Acció Catòlica

“La pregària és cabdal per sostenir una vaga de fam”

Gabriela Serra, Llum Mascaray i Martí Olivella.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

“Ens hauríem de preguntar si la violència que es viu a Gaza ens diu res al cor”

En un moment de l'entrevista amb l'activista Llum Mascaray li sona l'alarma del mòbil, senyal que ha de beure aigua. La hidratació és vital enmig d'una vaga de fam per Palestina que es va iniciar l'1 de febrer i es va prolongar durant quinze dies i que ha compartit amb dos activistes més de la no-violència, Gabriela Serra i Martí Olivella, a la comunitat dels jesuïtes de Migra Studium. Llum Mascaray és mestra jubilada i militant de la Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC).

Com et prepares psicològicament, físicament i espiritualment per afrontar una vaga de fam?

M'he preparat amb l'ajuda i el suport del meu equip de la GOAC, sempre a partir del nostre esquema de revisió de vida: veure, jutjar i actuar. A nivell físic, setmanes abans calia tenir cura gradualment de l'aparell digestiu, menjant d'una manera frugal i bevent molta aigua. A nivell espiritual, la pregària és cabdal per sostenir la vaga de fam i tenir

Palestina al cor. Cada dia l'animadora de fe de la GOAC, Maria Fornós, ens ha enviat una pregària que actua de motor. La pregària és el millor de la vida, et fa sentir confiança i experimentar el sosteniment de Déu. Recordem que Jesús va fer dejuni durant 40 dies.

La societat necessita una sacsejada?

L'objectiu és incidir en les dues demandes que fem: posar fi al comerç d'armes amb Israel, i que tant el Govern espanyol com el Parlament de Catalunya donin suport a la denúncia de Sud-àfrica contra Israel per genocidi a Gaza davant la Cort Internacional de Justícia de l'ONU. El tercer objectiu és interpel·lar la gent a partir de dos missatges molt potents: la nostra lluita val la pena i a l'hora de dur-la a terme no tenim en compte la rendibilitat, és a dir, no anem a buscar resultats des d'un bon inici, sinó que ens encaminem, amb molta altra gent, cap al que Déu vulgui. La nostra tasca és la d'empènyer. I pel que fa als que ja treballen per la pau, volem augmentar-los les ganes. També volem interpel·lar persones que creuen que això que fem no serveix de res, així com les que s'han conformat amb el relat oficial i no es fan preguntes.

Quines són les preguntes que ens hauríem de formular?

Hauríem de fer-nos preguntes al voltant de la indiferència. Ens hauríem de preguntar si la violència que es viu a Gaza, i que mirem per televisió, ens diu res al cor o, al contrari, no ens diu res perquè estem instal·lats en la indiferència i ens costa sortir-ne. També m'he de preguntar: en la nostra història recent, quan hi ha hagut un nivell tan gran de genocidi i de bombardejos contra la població civil? No es tracta d'un ull per ull i d'una dent per dent, sinó d'un ull per moltíssims ulls i d'una dent per moltíssimes dents. No es té gens en compte la proporcionalitat. ■

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Llibre sobre Santa Maria del Bruc

La historiadora Gemma Estrada; la doctora en història de l'art Montserrat Pagès; Pere Rovira, del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, i Rosa M. Gasol, de l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona, acaben de publicar el llibre *Les pintures murals gòtiques de l'església de Santa Maria del Bruc i la seva restauració*, editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

VIC

Any Marià a Joncadella

El 1949, la Mare de Déu de Joncadella recorregué totes les parròquies del Pla de Bages. Enguany, també es portarà la imatge actual amb furgoneta visitant les parròquies i poblacions que visità el 1949. L'inici del pelegrinatge començarà el dissabte 16 de març i continuarà fins al dilluns de Pasqua, diada de l'aplec de Joncadella, quan la Mare de Déu serà traslladada al santuari.

TERRASSA

Jornada diocesana de Pastoral de la Salut

El dissabte 10 febrer, a la Sala Fiveller de Mollet del Vallès, es va celebrar la XVIII Jornada diocesana de la Pastoral de la Salut organitzada per la Delegació episcopal de Pastoral de la Salut, presidida pel bisbe Salvador Cristau. La presentació fou a càrrec del Dr. Jordi Tomàs, delegat. La ponència del Dr. Jaume Arnau Carbonés portava per títol *Maneres pràctiques per ajudar la persona que pateix*.

URGELL

Jornada Mundial del Malalt

L'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, va presidir la Jornada a la Llar de Sant Josep de la Seu d'Urgell, on va pregar pels malalts. A la catedral de Santa Maria, el rector i vicari general, Mn. Ignasi Navarri, amb membres de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes i de la Delegació de Pastoral de la Salut, van administrar el sagrament de la Unció dels Malalts i van fer una processó pel temple amb la imatge de la Mare de Déu de Lourdes.

TARRAGONA

Jornada Mundial de la Vida Consagrada

El 2 de febrer, festa de la Presentació del Senyor, una cinquantena de religiosos i religioses van participar en la primera celebració convocada per la Delegació diocesana per a la Vida Consagrada per celebrar la seva Jornada, una vetlla de pregària que va tenir lloc al Col·legi Santa Teresa de Jesús de Tarragona. I el diumenge dia 4 de febrer, la catedral va acollir la celebració eucarística presidida per l'arquebisbe Joan Planellas.

SOLSONA

Les germanes Sagrementàries de Berga celebren el "Dia de la Llum"

El 8 de febrer, a l'església de les germanes Adoratrius Perpètuas del Santíssim Sagrament, el bisbe Francesc Conesa presidí l'eucaristia d'acció de gràcies pel do que Déu feu a l'Església, mitjançant la beata Maria Magdalena de l'Encarnació, de fundar l'orde de l'Adoració Perpètua. Enguany la Santa Seu ha concedit als monestirs de l'orde la Indulgència Plenària amb motiu dels 200 anys del traspàs de la seva fundadora.

LLEIDA

Rosari de torxes a la catedral

L'Hospitalitat de Lourdes de Lleida va celebrar l'11 de febrer el Rosari de torxes a l'interior de la catedral de Lleida amb motiu de la celebració de la Mare de Déu de Lourdes. Nombrosos fidels van caminar en processó darrere de la imatge de la Verge que es va aparèixer a la cova de Massabielle el 1858, portant espelmes enceses i resant el Rosari. A continuació es va celebrar la santa missa, presidida pel bisbe Salvador.

GIRONA

Tradicional aplec de Santa Brígida a Amer

Com cada primer diumenge de febrer, la vila d'Amer va celebrar, enguany, el tradicional Aplec de Santa Brígida, que congrega un gran nombre de persones a l'entorn de l'ermita que la santa irlandesa hi té dedicada. El programa va comptar amb una celebració de la Paraula i el cant dels goigs, entre d'altres activitats.

TORTOSA

Festa de Sant Francesc Gil de Federich

El diumenge 21 de gener, la Delegació diocesana de Missions i l'Associació Sant Francesc Gil de Federich van celebrar conjuntament la festa en honor del nostre sant tortosí. A la capella de la Mare de Déu de la Cinta, el bisbe Sergi Gordo Rodríguez i Mn. Josep M. Membrado van celebrar l'eucaristia.

IVÁN BASSOLS – CÀRITAS CATALUNYA

Càritas Diocesana d'Urgell, habitatge d'acollida, la Seu d'Urgell. Mentre fèiem les fotos, el que més em va colpir va ser la mirada d'esperança del pare envers la seva família. M'adono ara que no és una mirada fàcil de trobar, però que, sens dubte, la vaig poder percebre i encara la veig en aquesta imatge.

UNA LLAR, UN FUTUR

"L'Església defensa la casa, la llar, l'habitatge com un dret fonamental necessari per a la vida en dignitat i no com una inversió econòmica. L'habitatge és un espai vital imprescindible per a la socialització i un factor d'inclusió social de primer ordre. La seva manca paralitza l'exercici dels anomenats drets socials i impedeix la realització de l'individu."

(Posicionament de Càritas per a hàbitat III Caritas Internationalis, Quito, 17-20 octubre de 2016)

TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

Els possibles errors humans queden aparcats perquè els algoritmes ens ofereixen una falsa aparença de neutralitat i objectivitat

Intel·ligència Artificial per matar

Dos temes de conversa són la Intel·ligència Artificial (IA) i la guerra Israel-Palestina. Avui comentarem un producte tecnològic d'ús militar, l'anomenat "Habsora" o "Evangeli", basat en algoritmes matemàtics que analitzen informació i elabora una llista de persones (o objectius) a assassinar (o a abatre).

En algun moment tots hem utilitzat el traductor de Google, un sistema d'IA que s'ha entrenat a partir de molts textos. No sabem com funciona, però hi introduïm un text en una llengua, escollim la llengua en què el volem i ens ofereix el text traduït. Aquells que l'hem utilitzat sabem que cal corregir el text, sempre hi ha errors.

El sistema Evangeli és similar, els seus algoritmes han estat entrenats amb una gran base de dades de palestins. La base de dades es nodreix d'imatges (persones, vehicles, edificis) proporcionades per drons o càmeres en visual o infraroig, es nodreix amb ciberspionatge (intercepten trucades telefòniques, rastreig de xarxes socials, matrícules de vehicles), geolocalitzacions, seguiment de moviments, pautes de comportaments individuals o de grups, caracteritzacions, etc. Amb tot això el sistema elabora una llista de 100 objectius diaris que cal abatre.

Els militars que utilitzen aquest siste-

ma han expressat que no poden revisar la llista d'objectius a abatre, que no és factible, que no poden explicar els criteris que ha seguit l'algoritme, per escollir els objectius, que no poden comprovar la validesa dels objectius resultants. En definitiva els militars confien en l'anàlisi matemàtica dels algoritmes i en la seva precisió. D'aquesta manera, els possibles errors humans queden aparcats perquè els algoritmes ens ofereixen una falsa aparença de neutralitat i objectivitat.

Amb Evangeli es localitza un possible militant jove de Hamas i s'ataca el seu habitatge, poden morir-hi altres persones. Si una víctima col·lateral palestina pogués denunciar davant d'un tribunal la mort d'un familiar d'un atac decidit per un algoritme, el jutge es trobaria amb el problema d'establir responsabilitats, els militars no podrien explicar el criteri que es va utilitzar per matar una persona en concret, és un algoritme el que ho ha decidit. Però som conscients que un algoritme no té personalitat jurídica, no el pots ni jutjar ni castigar. La víctima mai podrà assenyalar un culpable. Això se'n diu impunitat.

Qui ha de viure o morir no pot deixar-se en mans d'un algoritme. Sempre han de ser humans els que decideixin sobre la vida o la mort. ■

VERÓNICA CASTILLO Responsable de Recerca i
Sentit de les escoles FEDAC

AULA EDUCATIVA

Els símbols parlen. Renovació iconogràfica a les aules

El Racó de la Bona Notícia estimula la contemplació de la vida des de la confiança que tot ésser humà pot ser bona notícia per als altres

El símbol és un dels elements mediadors que les tradicions han desenvolupat i recreat, com a revelació de l'Absolut i com a element que identifica la comunitat.

A Escoles FEDAC, fa sis anys ens vam plantejar la renovació de la iconografia. Les nostres aules encara eren presidides per un Crist clavat a la creu. El missatge que aquesta imatge provocava en els infants, molts d'ells provinents de famílies agnòstiques o de diferents tradicions religioses, era el d'un home executat i no el d'un Jesús autèntic i alliberador.

El símbol que vam triar recorda la imatge de la creu, sent un símbol de vida, el d'una persona que, per un

compromís ètic, d'alliberament de la persona i obert al misteri d'un Déu Pare de tots, va viure plenament per als altres inaugurant la possibilitat d'un món nou. Una persona que va creure plenament en l'ésser humà.

La trobem a les aules, a partir de 3r de Primària, en una predisposició dinàmica, en moviment, una persona amb els braços oberts per acollir tot-hom. És feta a mà, de fusta de faig de cultiu ecològic. La seva figura podria ser tant d'una dona com d'un home. Aquest símbol se situa en el Racó de la Bona Notícia, a l'abast dels alumnes. Un racó de l'aula que estimula la contemplació de la vida des de la confiança que tot ésser humà pot ser bona notícia per als altres. Iniciem així un

procés d'identificació del símbol amb la Bona Notícia de Jesús.

Des d'Infantil a 2n de Primària, la iconografia present a l'aula és la Mare de Déu. També en fusta de faig, tractat i cuidat naturalment. És la silueta d'una persona abraçant un nen. Cap d'ells dos té rostre, fet que dona peu que els infants identifiquin la imatge de tendresa amb la relació que mantenen amb les seves mares, pares, avis. També és present en el Racó de la Bona Notícia de l'aula. Els nens s'apropen a ella, l'abracen, la manipulen... Les bones notícies d'aquests petits infants són a mode d'ofrena: dibuixos, pedres, pinyes, que recorden un moment especial per a ells. ■

**ALFONSO
FREIRE-SÁNCHEZ**
Publicitari i professor del
grau en Publicitat i Relacions
Públiques de la Universitat Abat
Oliba CEU

APUNTS DE PSICOLOGIA

Èxits i reptes de la representació de la salut mental al cinema

El cinema ha contribuït a estigmatitzar la salut mental, vinculant-la amb la violència extrema

Fa anys que el cinema s'esforça per incloure una representació més inclusiva i lliure d'estigmes dels problemes de salut mental. Aquest fet provoca un cisma intergeneracional entre la Generació Z i els qui han crescut sota certa influència de l'imaginari cinematogràfic que va donar forma als trastorns mentals com a *leitmotiv* d'assassins en sèrie. *Psicosi* (Hitchcock, 1960), *El resplendor* (Kubrick, 1980), *El silenci dels anyells* (Demme, 1991) o *American psycho* (Harron, 2000), són exemples de com el cinema ha contribuït a estigmatitzar la salut mental, vinculant-la amb la violència extrema i encarnant la maldat de manera reduccionista.

Això no obstant, aquesta simplicitat estigmatitzadora que servia d'excusa argumental als guionistes i cineastes s'ha anat transformant en una representació menys althussi-

ana i més inclusiva i centrada en el punt de vista de la persona que pateix el trastorn. En certa mesura, se n'ha corregit el posicionament com un dolent antagonista o com el company estranyot que serveix d'element argumental paròdic.

Els exemples són innombrables però, per il·lustrar-ho de manera representativa, és possible esmentar *La part positiva de les coses* (Russell, 2012) i el seu tractament del trastorn bipolar, *Una ment meravellosa* (Howard, 2001) que explora l'esquizofrènia del Premi Nobel John Nash, així com diverses perspectives sobre el Trastorn d'Estrès Posttraumàtic a *Honey Boy* (Har'el, 2019) i *Pieces of a Woman* (Mundruczó, 2020), respectivament.

Però no tota representació inclusiva del cinema pot ser considerada instruïda i, per tant, fidel a la realitat. Aquest fet se subratlla en les pel·lícules de superherois que con-

formen l'Univers Cinematogràfic de Marvel i que sembla que tinguin la consigna de vincular tots els personatges a un trastorn mental. Si bé alguns responen al seu origen literari com *Deadpool* (esquizofrènia paranoide) o *Hulk* (trastorn de la ira), la superficialitat amb la qual es tracta la depressió o l'ansietat en altres personatges ha rebut crítiques per la poca profunditat o perquè ofereix solucions argumentals a aquests problemes de salut mental poc realistes.

En conseqüència, es posa en valor que aquestes propostes cinematogràfiques iniciïn converses sobre la salut mental i la seva normalització, però resulta necessari que siguin instruïdes, guiades per especialistes i no esdevinguin un mer florisme cinematogràfic que no reflecteixi la realitat sinó que la maquilli sota l'artificialitat i l'estètica del mitjà. ■

La Unitat Pastoral Parroquial
de Tàrraga comparteix
el tresor de la fe

FAMÍLIA MISSIONERA I ACOLLIDORA UNIDA EN CRIST

MAC

Fotos: Arxiu de la UPP de Tàrraga

Unes comunitats vives que s'estimen i que comparteixen." Així definia Mn. Josep Maria Vilaseca el lligam que agermana les set parròquies de la Unitat Pastoral Parroquial de Tàrraga durant l'aplec celebrat el diumenge 18 de juny de l'any passat a l'església de Santa Maria de l'Alba, temple emblemàtic de la capital de la comarca de l'Urgell.

"La Unitat Pastoral Parroquial de Tàrraga està constituïda per una parròquia gran com és Tàrraga, amb 17.000 habitants. Dos nuclis més que destaquen: Anglesola i Verdú. I pobles petits com són Vilagrassa, el Talladell, Montornès de Segarra i Mas de Bondia. Són poblacions totes elles molt properes en un territori força pla i amb facilitat per als desplaçaments", informa Mn. Josep Maria Vilaseca, rector de la UPP de Tàrraga.

Mossèn Josep Maria explica que "el bisbat de Solsona va crear les unitats pastorals l'any 2018. La de Tàrraga no ha variat, ja que la composició de parròquies és la mateixa que quan era arxiprestat. Això n'ha facilitat el funcionament, perquè ja teníem un llarg camí fet arxiprestalment. Som tres capellans que servim aquestes parròquies i un religiós que ve els caps de setmana; hi ha presència de cinc comunitats religioses".

"La idea —constata mossèn Josep Maria— és agrupar parròquies per tal de donar un bon servei a totes les persones, tenint present la manca de preveres, i unificar alguns serveis, si convé. D'entrada, a cada parròquia li agrada mantenir

*Festa de la Puríssima del 2023 a la
parròquia de Santa Maria de l'Alba
(Tàrraga) amb llançament de globus
biodegradables.*

Trobada parroquial d'inici del curs 2023-2024 a Tàrraga.

la seva identitat i vida pròpia, i es va fent camí, discernint el que cal fer en cada ocasió. En cada parròquia una mica gran s'intenta que hi hagi un equip de laics que dinamitzi la vida parroquial i assumeixi moltes tasques i serveis. Anar fent parròquies que no depenguin només del rector."

ACCIONS CONJUNTES

Tot i que a Tàrraga és on hi ha un nombre d'activitats més gran, la Unitat Pastoral Parroquial du a terme diverses accions conjuntes, com ara una trobada ecumènica durant la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, la Jornada de la Vida Consagrada, un aplec anual a final de curs, nombroses propostes formatives... Cal assenyalar també que hi ha un consell pastoral de la UPP de Tàrraga, amb representants de cada parròquia.

Pel que fa a l'aplec, assegura el rector, "és una manera d'acabar el curs junts. Ja fa molts anys que el fem i cada any l'organitzem en una

parròquia diferent de la UPP. Quan hi ha un esdeveniment extraordinari (any sant, pelegrinatge a un santuari...) també hi participem i fem allí l'aplec. És un petit acte de fraternitat, de pregària i de convivència".

"Vam participar en la fase preparatòria del Sínode dels Bisbes a través d'uns grups parroquials i també vam participar-ne en la fase diocesana. Ara, pel fet que el nostre bisbe Francesc Conesa és pare sinodal, fa que el visquem més de prop, ja que ens ha transmès les seves vivències i ens ha donat a conèixer el contingut del que van tractar al Sínode. Durant aquest curs, de manera sinodal, estem responnent a uns materials sobre diversos temes pastorals que donaran lloc a un futur pla pastoral de la diòcesi", revela mossèn Josep Maria.

COMUNITATS MOLT ACTIVES

Són unes comunitats cristianes molt actives. "La parròquia de Santa Maria de l'Alba, de Tàrraga,

comparteix les seves activitats amb les altres parròquies més petites, obrint les portes per a la seva participació. Entre d'altres, destaca sobretot els cursos Alpha, una activitat evangelitzadora que enguany arriba ja a l'onzena edició. Dins de l'àmbit de la catequesi, cada parròquia ofereix el seu itinerari d'iniciació cristiana", afirma mossèn Josep Maria.

I afegeix: "Des de Tàrrrega comptem amb el Cafè Familiar (catequesi amb famílies), el Catesplai (espai per jugar i compartir els valors de la fe), recessos d'Emmaús (experiència íntima i personal amb l'amor de Déu), formació amb l'escola de Sant Andreu, Nova Vida... A l'estiu fem les catecolònies parroquials."

"Gràcies a l'art de Josep Minguell, les abans mudes voltes de Santa Maria de l'Alba de Tàrrrega ara proclamen en imatge i color la Paraula de Déu", escrivia el nostre antic company Eduard Brufau a la secció estiuenca Rutes Espirituals, que durant tres setmanes va dedicar íntegrament a les esglésies de Tàrrrega. Llegir els seus admirables textos (publicats als números 2233, 2234 i 2235 de *Catalunya Cristiana*)

ens ajuden a endinsar-nos en la sensibilitat, tant artística com espiritual, dels targarins i targarines.

El rector de la UPP de Tàrrega està convençut que cal una evangelització renovada per als temps actuals. "De fet, ja fa uns anys la nostra diòcesi ha fet una aposta decidida en aquest àmbit. Volem passar de ser una parròquia de manteniment a una parròquia més missionera, fraternal, orant, oberta, acollidora... No és fàcil, i a voltes no s'aconsegueix, però estem intentant esdevenir, amb l'ajuda de Déu, una 'família unida en Crist que surt per estimar'. Ens defineix aquest desig i esmercem els millors esforços en aquesta direcció." ■

Unitat Pastoral Parroquial de Tàrrega

La Unitat Pastoral Parroquial de Tàrrega agermana set parròquies

Participants i monitors de les Catecolònies parroquials 2023, que van comptar amb la presència de Mn. Josep Maria Vilaseca.

No serà, doncs, la confiança en Déu i l'abandó a les seves mans, l'antídot de tota temptació?

El Parenostre (7): sols la confiança

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, “No permeteu que nosaltres caiguem en la temptació” és la sisena petició del Parenostre. Fixem-nos que no li demanem a Déu que ens deslliuri de les temptacions, sinó que no ens hi deixi caure.

Aquesta és la pregària dels pobres d'esperit, d'aquells que senten en la pròpia carn la seva feblesa, que reconeixen la seva condició humana inclinada com instintivament a ofendre Déu. Aquests són, però, els petits del Regne, aquells que confien en l'amor misericordiós de Déu i saben que sols d'ell ve la fortalesa per resistir. Amb aquesta pregària,

doncs, el Mestre ens vol protegir de l'autosuficiència i de l'orgull, i ens vol ensenyar a ser com infants que tot ho esperen del seu Pare.

És evident que la temptació no ens la posa Déu, com si volgués fer-nos la traveta, sinó que neix de les passions i els desordres del nostre cor. Estem davant la gran qüestió del mal en el món. I tanmateix, Déu mira d'aprofitar-se'n per ensinistrar-nos en la lluita i el combat, perquè la instauració del nou Regne necessita la nostra adhesió lliure i ferma.

D'una manera sorprenent, Jesús, el Fill predilecte, també és temptat al llarg de la seva vida. Precisament en l'evangeli de la setmana passada es narren les temptacions de Jesús al desert, just després d'haver-se solidaritzat amb l'ésser humà posant-se a la filera dels pecadors. Així, aquell “qui no havia experimentat el pecat”, però a qui “Déu, per nosaltres, li va carregar el pecat” (2Co5,21), ensenya on rau la temptació fonamental.

El Diable ataca directament la manera de fer de Déu. Segons la mentalitat mundana, la filiació divina de Jesús ha de ser demostrada a través de signes poderosos, com ara convertir pedres en pans, deixar-se caure del temple i no patir danys, o dominar tota la terra des del poder del món. Curiosament Jesús té tots aquests atributs, però no a la manera

del mal i de l'egoisme, sinó a la manera de Déu, és a dir, com a servei i donació de vida per amor.

Vençut per la clarividència del Mestre, el Diable guarda l'estratègia per a més endavant, quan pugui fer encara més mal al projecte diví. I torna a aparèixer a Getsemaní, quan, ja cansat i angoixat, Jesús s'enfronta al seu futur immediat, que preveu com humanament desfavorable. El fort combat del Mestre a Getsemaní va de nou encarat a la mentalitat del Regne. Com és possible que els seus ensenyaments i les seves obres desemboquin tràgicament en la seva detenció i crucifixió? Com és possible que el seu projecte a favor dels éssers humans, un projecte que ha entès sempre com a missió de part del Pare, acabi absurdament en el no-res?

Davant d'això Jesús només té una arma: posar tota la seva persona en mans del Pare i comprendre que l'obediència filial passa per renunciar a tot, a ell mateix, fins a l'extrem. No serà, doncs, la confiança en Déu i l'abandó a les seves mans, l'antídot de tota temptació? Quan resem aquesta petició, doncs, fem nostres les paraules de santa Teresa de l'Infant Jesús: “La confiança, i res més que la confiança, pot conduir-nos a l'Amor.”

Ben vostre. ■

La santa litúrgia ens porta ben a la vora de Jesús,
per seguir-lo pas a pas en tot el seu recorregut
cap al Pare

L'itinerari litúrgic quaresmal vers la Pasqua

SERGI GORDO RODRÍGUEZ

Bisbe de Tortosa

Avui fa dues setmanes que celebràvem el Dimecres de Cendra sentint el següent imperatiu: “Converteix-te i creu en l’Evangeli!”

I durant cinc setmanes estem rebent una crida constant a la conversió tal com podem constatar per exemple a la llum del que demanem en l’oració col·lecta de l’inici de la missa dels cinc diumenges de Quaresma. En elles se’ns indica que la Quaresma l’hem de viure com un temps per incorporar-nos i conver-

tir-nos al misteri de la Pasqua de Crist. Si acudim, en efecte, a la mateixa litúrgia, ens adonarem d’allò més essencial que demanem al Senyor els cinc diumenges, expressat, com dic, en les oracions col·lectes de la missa:

- Progressar en el coneixement del misteri de Crist (1r diumenge)
- Que sigui purificada la nostra visió espiritual per escoltar el Fill estimat i alimentar-nos de la seva Paraula (2n diumenge)
- Veure’ns alleujats de sentir-nos afeixugats per les nostres culpes comptant amb la gran misericòrdia de Déu (3r diumenge)
- Afanyar-nos amb deler i amb una fe ben animosa a celebrar les festes pasquals (4rt diumenge)
- Progressar contínuament en la caritat (5è diumenge)

I això és tot just només un tast de la riquesa de la litúrgia! En efecte, també podríem fer un exercici semblant tot meditant, per exemple, el

contingut dels prefacis per a les misses de Quaresma. És aquesta, doncs, una bona “eina” que tenim ben a l’abast, nosaltres que potser podem caure en la temptació de celebrar diàriament i setmanal l’Eucaristia sense meditar prou les oracions que recitem, que són la pregària que l’Església ens posa als llavis any rere any en aquests dies quaresmals. L’itinerari litúrgic quaresmal vers la Pasqua val la pena de tenir-lo molt en compte i fer-lo ben nostre.

Cada diumenge i cada dia, durant la Quaresma que estem celebrant, la santa litúrgia ens pren de la mà i ens porta ben a la vora de Jesús, per seguir-lo pas a pas en tot el seu recorregut cap al Pare que és al cel. Els “temps litúrgics” continuen repetint-se, anualment, per tal que mai no deixem de ser deixebles, és a dir, “alumnes” de Jesús, Mestre i Senyor. Necessitem, per dir-ho així, “repetir curs” cada Quaresma, tot “progressant adequadament” bo i escoltant novament i seguint un altre cop Jesucrist vers la Pasqua. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Per què va ser difícil incorporar el Càntic dels Càntics al cànon bíblic?

FRA BERNAT FOLCRÀ

Bibliista

El Càntic dels Càntics és l'únic llibre de tota la Bíblia on no surt anomenat Déu enlloc, raó per la qual alguns van discutir si realment aquesta obra es podia considerar canònica. Els savis d'Israel van sortir a defensar-lo. El rabí Akiba va declarar que el món no tindria cap sentit si no fos pel dia en què el Càntic dels Càntics fou entregat al poble d'Israel, perquè "totes les escriptures són santes, però el Càntic dels Càntics és el sant dels sants". Akiba fa notar que "càntic dels càntics" és anàleg de "sant dels sants". El Càntic dels Càntics és el llibre més sagrat de totes les escriptures perquè, en èpoques en què el poble d'Israel no havia tingut temple, feia present l'indret més sant del santuari de Jerusalem, on habitava la presència de Déu. Una de les imatges més fascinants del Càntic dels Càntics és la del jardí. El jardí de l'amor és el lloc de trobada dels amants, és també el cos de la dona i de l'home. Així, el lector torna a entrar al jardí de l'Edèn. Per a la mística jueva, el temple s'alçava dins del jardí de l'Edèn. La Bíblia ens narra que el temple estava decorat amb imatges relacionades amb el paradís: les columnes tenien forma de lli-ris; hi havia magranes esculpides als capitells; els braços del canelobre d'or tenien la forma de la flor d'ametller; l'interior del temple era tot revestit de cedre i la pedra no s'hi veia (cf. 1Re 7,18-20; Ex 37,17-24).

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

"Aquest és el meu fill, l'estimat, escolteu-lo a ell!", declara la veu del cel des del núvol

JOSEP RIUS-CAMPS

Tedleg i bibliista

Il·lustració: Glòria Monés

Després de la confessió de Pere a Cesarea de Filip: "Tu ets el Messies!", Jesús l'exorcitzà pel to diabòlic que ell li havia imprès. "Sis dies després", en dia de sàbat, força "en Pere i en Jaume i en Joan", per separat (porten article en grec), a pujar a la mateixa muntanya altíssima on el diable li havia mostrat tots els regnes del món i li havia promès que els hi donaria si acatava la Constitució d'Israel. Els tres líders s'havien acarat amb ell, perquè no compartia el tarannà violent d'Elies ni respectava la Llei de Moisès. La transfiguració transporta Jesús al costat d'un i altre: "Se'ls aparegué Elies juntament amb Moisès, i es posaren a conversar amb Jesús." A Pere li semblà bé d'acollir Jesús en la troica del poder: "Rabí, és bo que nosaltres estiguem aquí! Vols que faci tres tendes, una per a tu i una per a Moisès i una altra per a Elies?" Òbviament situa Moisès en el centre, a l'esquerra Jesús i a la dreta Elies. És un bon polític. L'evangelista el desautoritza: "No sabia de què par-

lar, car estaven aterrits." La formació d'un núvol que els anava cobrint amb la seva ombra els dona cobertura, perquè puguin sentir la veu que provenia del núvol: "Aquest és el meu Fill, l'estimat, escolteu-lo, a ell!" La veu recalca amb èmfasi que han de fer cas a Jesús, i no a Moisès o Elies. A partir d'ara, Jesús és l'únic intèrpret vàlid del Pare. No pogueren, però, replicar, car "a l'instant, mirant al voltant, ja no veieren ningú, a no ser Jesús tan sols en companyia d'ells". Lliçons com aquesta, les continua impartint Jesús, però cal que tinguem sempre cobertura per poder-les escoltar i identificar-lo en les situacions que se'ns vagin presentant. Els prohibí de dir-ho a ningú, "a no ser quan el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts", per evitar males interpretacions. Una vegada hagi fracassat i hagi ressuscitat, ja estaran preparats per contar el sentit de la visió. De moment, retenen la dita, si bé discuteixen entre ells sobre el seu sentit. ■

Diumenge II de Quaresma

Lectura primera

Gn 22,1-2.9a.10-13.15-18

Sacrifici d'Abraham, el nostre pare en la fe

Lectura del llibre del Gènesi

En aquells dies, Déu, per posar a prova Abraham, el cridà: "Abraham." Ell respongué: "Aquí em teniu." Déu li digué: "Pren, si et plau, Isahac, el teu fill únic, que tant estimes, ves-te'n al país de Morià, i allà, dalt de la muntanya que jo t'indicaré, sacrifica'l en holocaust." Arribats a l'indret que Déu havia indicat a Abraham, hi aixecà l'altar i apilà la llenya. Llavors agafà el ganivet per degollar el seu fill. Però l'àngel del Senyor el cridà des del cel: "Abraham, Abraham." Ell li respongué: "Aquí em teniu." L'àngel li digué: "Deixa estar el noi, no li facis res. Ja veig que reverencies Déu, tu que no m'has refusat el teu fill únic." Llavors Abraham alçà els ulls i veié un moltó agafat per les banyes en una bardissa. Hi anà, el prengué i el sacrificà en holocaust en lloc del seu fill. L'àngel del Senyor tornà a cridar Abraham des del cel i li digué: "Escolta l'oracle del Senyor: 'Ja que has fet això de no refusar-me el teu fill únic, juro per mi mateix que t'ompliré de benediccions i faré que la teva descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar; els teus descendents heretaran les ciutats dels seus enemics, i tots els nadius del país, per beneir-se, es valdran de la teva descendència, perquè has obeït el que jo t'havia manat'."

Evangelí

Mc 9,2-10

Aquest és el meu Fill, l'estimat

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, els dugué tots sols dalt

Salm responsorial

115

Crec amb tot el cor, tot i que deia: "Que en soc, de dissortat", al Senyor li voldria la mort dels qui l'estimen. R.

R. Continuaré caminant entre els qui viuen la presència del Senyor.

Ah, Senyor, soc el vostre servent, ho soc des del dia que vaig néixer. Vós em trencàreu les cadenes. Us oferiré una víctima d'acció de gràcies, invocant el vostre nom. R.

Compliré les meves prometes, ho faré davant del poble, als atris de la casa del Senyor, al teu bell mig, Jerusalem. R.

d'una muntanya alta i es transfigurà davant d'ells: els seus vestits es tornaren fulgurants, i eren tan blancs que cap tintorer del món no hauria pogut blanquejar-los així. Se'ls aparegué Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús. Llavors Pere diu a Jesús: "Rabí, que n'estem de bé aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies." No sabia pas què dir, d'esglaiats que estaven. Llavors es formà un núvol que els cobria, i del núvol

Lectura segona

Rm 8,31b-34

Déu no va plànyer el seu propi fill

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, si tenim Déu a favor nostre, qui tindrem en contra? Ell, que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill?

Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? És Déu qui els declara innocents. Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres.

Vers abans de l'evangelí

Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare:

Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.

estant va sortir una veu: "Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo." Immediatament, mirant al seu voltant, ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells.

Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no referissin a ningú allò que havien vist, fins després que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. Ells retingueren aquestes paraules i discutien entre ells què volia dir això de "ressuscitar d'entre els morts".

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE QUARESMA
SALTERI: SETMANA 2

Febrer

25. DIUMENGE

Diumenge II de Quaresma, Morat.

Lectures: Gènesi 22,1-2.9a.10-13.15-18 / Salm 115 / Romans 8,31b-34 / Marc 9,2-10

SANTORAL: Cesari Nazianzè, mr.; beat Sebastià d'Aparicio, rel.; Valeri, erm.

26. DILLUNS

Fèria, *Morat.* Lectures: Daniel 9,4b-10 / Salm 78 / Lluç 6,36-38. A Girona, *commemoració de santa Paula Montal, vg.*

SANTORAL: Alexandre, b.; Nèstor, mr.; Paula Montal, rel. i fund.; Porfiri, b.

27. DIMARTS

Fèria, *Morat.* Lectures: Isaïes 55,10-11.10.16-20 / Salm 49 / Mateu 23,1-12

SANTORAL: Baldomer, rel.; beata Francina-Aina Cirer, rel.; Gabriel de la Dolorosa, rel.; Honorina, vg.

28. DIMECRES

Fèria, *Morat.* Lectures: Jeremies 18,18-20 / Salm 30 / Mateu 20,17-28
SANTORAL: Hilari, p.; Romà, ab.; Rufi, mr.

29. DIJOUS

Fèria, *Morat.* Lectures: Jeremies 17,5-8 / Salm 1 / Lluç 16,19-31
SANTORAL: Dositeu, monjo; beata Emma, reina; Osvald, b.

Març

1. DIVENDRES

Fèria, *Morat.* Lectures: Gènesi 37,3-4.12-13a.17b-28 / Salm 104 / Mateu 21,33-43.45-46
SANTORAL: Eudòcia i Antonina, mr.; Rossend, b.

2. DISSABTE

Del dissabte, Morat. Lectures: Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 102 / Lluç 15,1-3.11-32
SANTORAL: Agnès de Praga, rel.; Àngela de la Creu, rel. i fund.; Genara, mr.; Lluci, b.

El Sant 27 de febrer

Baldomer, sotsdiaca

Nascut a Lió al segle VII, Baldomer va ser un ferrer molt respectat pel seu poble, que n'apreciava el caràcter piadós i caritatiu amb els més necessitats. Aquest desig d'ajudar els més pobres, als quals considerava com fills seus, el va portar al punt de vendre les seves eines per ajudar-los. Des de ben jove Baldomer havia fet vot de castedat, i anava sovint a resar a l'església del monestir de Sant Just, a Lió. Allí va conèixer l'abat Vivenci el qual, impressionat per la seva modèstia i humilitat, va proposar a Baldomer que entrés al monestir per fer-se monjo. Ell ho va acceptar, i després de donar totes les possessions que li quedaven als

pobres, va entrar al monestir, on va ser ordenat sotsdiaca. Tot i que no hi ha gaire informació sobre la vida d'aquest sant, la seva devoció ha estat constant, en gran part gràcies als miracles comptabilitzats davant la seva tomba, després que Baldomer morís al monestir el 27 de febrer del 630. Les seves relíquies van ser venerades sense interrupció fins al segle XVI, quan els protestants les van profanar i només va quedar-hi un braç, que anteriorment havia estat traslladat a l'església de Loira. Baldomer, patró de Lió, és conegut també per ser-ne dels serrallers i ferrers, i és per això que se'l representa amb el martell, les tenalles i unes claus. ■

JOSEP TEIXIDÓ CUENCA
Delegat de Pastoral Sacramental
de Barcelona

Sembla que quan arriba la nit santa de Pasqua estem tan cansats que tenim la temptació d'escurçar aquesta celebració tan important

La Vetlla Pasqual i les rebaixes

Malgrat que quedin algunes setmanes, durant la Quaresma ens preparem, sobretot, per celebrar els dies sants que són el centre de la nostra fe cristiana, quan celebrem el misteri pasqual de la passió, mort, i resurrecció del Senyor. I el cor d'aquests dies és la Vetlla Pasqual en la nit santa de Pasqua, la celebració més important de l'any, en què celebrem que Jesucrist, el crucificat, ha ressuscitat.

Parem-nos ara en la celebració de la Vetlla Pasqual: com bé se'ns recorda en els llibres litúrgics, aquesta celebració té lloc quan ja s'ha fet fosc, per tant ja, diumenge, el primer dia de la setmana. Sabem, tanmateix, que aquesta celebració té quatre grans parts: la litúrgia de la llum, la litúrgia de la Paraula, la litúrgia de l'aigua i la litúrgia de l'Eucaristia. Tot i ser conscients que ja haurem portat dies de molta activitat com són el Diumenge de Rams, el Dijous Sant, el Divendres Sant, amb les seves celebracions litúrgiques, exercicis piadosos, processons, etc., sembla que quan arriba la nit santa de Pasqua estem tan cansats que tenim la temptació d'escurçar en excés aquesta celebració tan i tan important.

Per exemple, en el ritu de la llum, benèim el foc nou, assenyalem el ciri pasqual amb la creu, les lletres, l'any i també es pot col·locar cinc granets d'encens, que ens recorden les nafres de Jesús a la creu,

ja que el ciri pasqual ens recorda la mort —per aquests granets precisament i perquè el ciri es consumeix, com la vida— i també la resurrecció, ja que fa llum i els signes que el decoren. I quan, ja entrats al temple, precedits per la columna de llum del ciri pasqual i de la columna de fum de l'encens, cantem o proclamem l'anunci de la Pasqua que recull el missal, que no és l'anunci de la resurrecció sinó un elogi d'aquesta nit santa.

Seguidament, en la litúrgia de la Paraula, tenim la gran temptació de reduir-la a tres lectures de l'Antic Testament. Si bé es pot fer, empobreix la celebració, donat que les set lectures de l'Antic Testament són un recorregut de la història de la salvació que ens portarà al gran fet pasqual. Podem mirar maneres d'agilitzar aquesta segona part, de tal manera que puguem degustar la fidelitat i l'amor del Senyor envers nosaltres sense la necessitat de suprimir lectures (moviments més àgils, per exemple).

No cal dir quan en la litúrgia de l'aigua administrem els sagraments de la iniciació cristiana, que cal fer-los amb cura i acabant amb la litúrgia de l'Eucaristia, mirant de no tenir la sensació que hem de córrer per acabar aviat. Celebrem amb una vetlla nocturna aquest moment que uní el cel i la terra: que Jesús, el crucificat, ha ressuscitat. També nosaltres hem de morir i ressuscitar amb Ell! ■

L'evangelista del Cor de Jesús (I) —

MONESTIR DE LA VISITACIÓ DE BARCELONA

Nostre Senyor Jesucrist li va confiar a santa Margarida Maria Alacoque grans secrets del seu Cor, des del 1673 fins al 1675. Ella va ser l'encarregada de fer conèixer l'amor i el Cor del seu Déu als homes, mostrant-també la necessitat de la nostra resposta d'amor, glòria i reparació. El lema d'aquest jubileu és "Tornar amor per amor".

L'Església ens ha concedit un any i mig jubilar; del 27 de desembre del 2023 al 27 de juny del 2025, festa del Sagrat Cor de Jesús. Durant aquest temps, tindrem l'Hora Santa que Jesús va demanar a santa Margarida Maria que es fes la vigília del primer divendres i la santa missa dels primers divendres de mes.

El 10 de juny del 1611, tot just acabat de fundar l'orde de la visitació per sant Francesc de Sales i santa Joana Francesca —que no van conèixer santa Margarida Maria, ja que les aparicions del Sagrat Cor van ser 64 anys més tard—, que era un

divendres de l'octava del Santíssim Sagrament, la mateixa data en què el Senyor va dir a santa Maria Margarida: "Desitjo que s'estableixi el divendres després de l'octava del Santíssim Sagrament una festa solemne en l'Església tota per honorar el meu Cor diví." Va ser en aquesta data, però uns quants anys abans, quan el sant fundador va donar per escut i blasó a les integrants del nou orde un cor coronat d'espines.

Primera manifestació del Sagrat Cor el 27 de desembre del 1673, festa de Sant Joan Evangelista, durant un èxtasi. "Un dia, davant del Santíssim Sagrament, em vaig veure totalment penetrada per aquesta divina presència; però tan fortament que em vaig oblidar de mi mateixa i del lloc on era, i em vaig abandonar a aquest Esperit entregant el meu cor a la força del seu amor. Em va fer reposar llarga estona sobre el seu pit diví, en el qual em va descobrir totes les meravelles del seu amor i els secrets inexplicables del seu Sagrat Cor, que fins aleshores m'havia mantingut sempre ocults."

I segueix: "Aquí me'ls va descobrir per primer cop. Em va dir: "El meu Cor diví està tan apassionat d'amor als homes, i de tu en particular, que no podent contenir més les flames de la seva caritat ardent, li és necessari comunicar-les a través teu, i manifestar-se a tots per enriquir-los amb els tesoros preciosos que et descobreixo, els quals contenen les gràcies santificadores, saludables i necessàries per separar-los de l'abisme d'iniquitat i d'ignorància, a fi que tot sigui obra meva." ■

Club Nous Amics

ET PORTA A FÀTIMA

Pelegrinatge al **Santuari de Fàtima**, mundialment conegut per les aparicions de la Mare de Déu

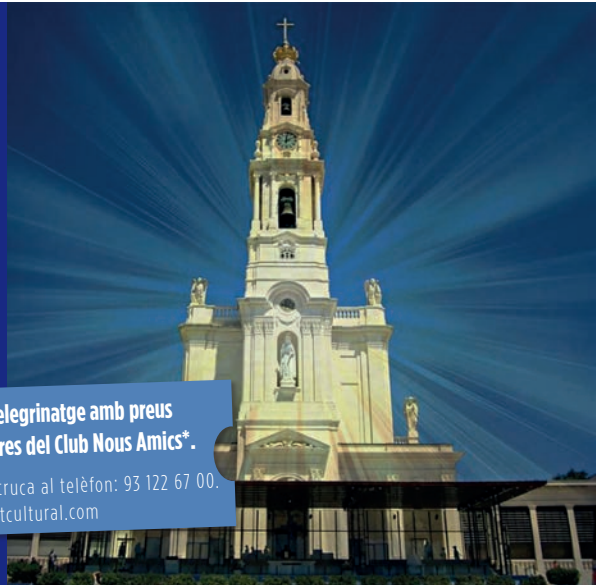
De l'11 al 13 de març del 2024, viatjarem a un dels centres de pelegrinatge marià més importants d'Europa i gaudirem de la bellesa de Lisboa, la capital portuguesa

No et quedis sense plaça

Apunta't a aquest pelegrinatge amb preus especials per als membres del Club Nous Amics*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00.
info@rtcultural.com

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Cartes

“Neules” a la catedral de Barcelona

En relació amb l'article publicat sobre les “neules” de Mallorca a la catedral de Barcelona (número 2312 de *Catalunya Cristiana*), voldria fer algunes puntualitzacions:

Soc autor del llibre *Cada cosa a son temps i per Nadal, neules* (Adia Edicions). Fent recerca per al llibre vaig trobar la documentació a l'arxiu del Capítol de la Catedral de Barcelona sobre el moment en què es van deixar de posar les neules, el 1822. Una vegada trobada aquesta informació, i tenint en compte que feia 200 anys que s'havia deixat de banda aquesta tradició, em vaig posar en contacte amb el Capítol de la Catedral per proposar-los de reprendre-la. Després de presentar un projecte, que va ser acceptat, vaig fer la proposta de feina al Grup de Neules i Neulers de Mallorca, del qual soc membre, que treballam fent recerca i revifant aquesta tradició.

Amb l'ajut de Nil Rider, tècnic de l'arxiu, i de les mans de més de setanta persones, s'ha pogut recuperar aquesta tradició que voldríem, en un futur, que s'estengués a altres esglésies de Barcelona i de Catalunya.

TOMÀS MARTÍNEZ MIRÓ

La vida i les circumstàncies

Crec fermament que la majoria de la gent és optimista, alegre, positiva i respectuosa, tot i que moltes d'aquestes característiques puguin estar amagades o sepultades per les circumstàncies que a cadascú li toca viure. No tinc cap mena de dubte que una majoria de persones responen a aquests atributs i que es tracta de la “immensa” minoria, amb la seva actitud bel·ligerant, la que més es fa sentir, enfront d'una majoria social, pacient i silenciosa, de la qual s'aprofiten els malintencionats.

A mi, personalment, m'agrada la vida i procuro gaudir-la a la meua manera, amb tots els meus defectes, com puc i com em deixen les circumstàncies, assumint-les vinguin com vinguin, amb la millor disposició possible.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

L'hora de les confraries

El temps de Quaresma, a Andalusia, té unes resonàncies especials. Les germandats i confraries preparen les imatges per als cultes solemnes i per a la Setmana Santa, tenint cura al detall de les seves “Estacions de penitència”, les seves processons.

Sense oblidar tants problemes i dificultats com viu la nostra societat. La fe projecta sobre les nostres germandats la seva missió d'estendre-la, de proclamar-la, a través de les escenes del drama de la passió, conforme a les paraules exigents d'un gran teòleg, Olegario González de Cardedal: “El primer, i en el fons, l'únic específic que els seguidors de Jesús hem d'oferir al món és la fe en Déu, amb tot el que això implica, tal com Ell se'n ha dit i donat a si mateix de manera suprema i definitiva en el Senyor Jesús: en la seva paraula, en la seva mort i resurrecció, el seu Esperit i la seva Església.”

El papa Francesc, en la carta apostòlica *Desiderio desideravi*, sobre la formació litúrgica del Poble de Déu, ens ha deixat també una frase molt bonica i molt lluminosa: “La fe cristiana o és una trobada viva amb Déu, o no és. La litúrgia ens garanteix la possibilitat d'aquest encontre. No ens serveix un record vague de l'Última Cena, necessitem ser presents en aquella Cena, poder escoltar la seva veu, menjar el seu Cos i beure la seva Sang: el necessitem a Ell. En l'Eucaristia i en tots els sagraments se'ns garanteix la possibilitat de trobar-nos amb el Senyor Jesús i de ser tocats pel poder de la seva Pasqua.”

Per Quaresma, les nostres germanats i confraries posen a punt el seu rellotge, no només en els cultes, sinó en aquell anhel col·lectiu d'amarar l'ambient d'un missatge important: “L'home d'avui vol escoltar aquesta veu de dalt que surt dels llavis d'un Crucificat, promentent el paradís.” És l'hora de les germandats, l'hora de la Transcendència, en el silenci interior i en la reflexió personal.

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
 • LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Troballa d'un cançoner trobadoresc a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona

Es tracta del més important localitzat durant els darrers cent anys

MAC

El dijous 8 de febrer es va presentar al Museu Diocesà de Barcelona una troballa documental extraordinària: un fragment de cançoner trobadoresc, format per tretze fulls amb disset poemes, de la primera meitat del segle XIV. Aquest cançoner es va descobrir el març del 2023 entre els fons de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona. És la troballa més rellevant d'un manuscrit medieval amb poesia trobadoresca dels darrers cent anys.

"Aquests fulls, escrits en occità, ens mostren una manera de copiar poesia pròpia de Catalunya, és a dir, a una sola columna. La recerca és encara en curs. Majoritàriament, són poesies satíriques de signe anticlerical que es van crear als centres de poder, com ara la reialesa", va explicar Miriam Cabré, professora de Literatura Medieval a la Universitat de Girona, que està duent a terme un estudi exhaustiu d'aquest fragment de cançoner trobadoresc.

Sadurní Martí, professor també de Literatura Medieval a la UdG, és l'altre especialista que està analitzant els fulls manuscrits medievals. "Avui dia es troben en un estat molt fràgil. Han sofert greus humitats al llarg del temps, així com l'atac de microorganismes, com els fongs", va revelar. Aquest cançoner, que "ha suscitat interès mundial", conté poesies de quatre trobadors: Peire Cardenal, Guilhem Magret, Raimon

de Castelnuovo i Falquet de Romans.

La troballa s'afegeix a altres manuscrits localitzats a les biblioteques europees al segle XX. Després dels cançoners Gil i el dels comtes d'Urgell, fa més d'un segle, s'han trobat alguns fragments de cançoners, però cap amb aquest nombre de fulls conservats i peces copiades.

Segons els investigadors Miriam Cabré i Sadurní Martí, que han suggerit donar-li el nom de *Fragment trobadoresc de la catedral de Barcelona*, amb les lletres Bc, aquest cançoner "aporta una nova peça, molt interessant, al trencaclosques de la circulació medieval de la lírica trobadoresca en terres catalanes i de la relació cultural entre la corona d'Aragó i Occitània".

La troballa permet definir millor la manera com es copiava i es llegia la lírica dels trobadors a Catalunya. "A més, pel model d'escriptura, sembla que s'hauria escrit a la cancelleria reial o per mà d'algun copista que s'hi havia format", va dir Cabré. Aquest element és una pista per definir en quins ambients circulava aquesta poesia i identificar les circumstàncies en què va ser escrita.

En aquest sentit, destaca la gran semblança, tant pel disseny com per la presentació, amb el fragment català Mh (avui a la Reial Acadèmia de la Història de Madrid), de quatre fulls amb sis poemes. "Entre tots dos comença a ser possible pensar que

Catedral de Barcelona

Els fulls del cançoner es troben en un estat molt fràgil.

Agustí Codinach

Mn. Robert Baró, Mn. Santiago Bueno, Miriam Cabré i Sadurní Martí, durant l'acte de presentació.

la manera 'catalana' de dissenyar els manuscrits de lírica jave d'antic", va posar en relleu Martí.

A l'acte de presentació d'aquest fragment de cançoner medieval també hi van participar Mn. Santiago Bueno, degà del Capítol de la Catedral de Barcelona, i Mn. Robert Baró, director del Secretariat diocesà de Patrimoni cultural de l'arquebisbat de Barcelona.

"L'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona és un dels més rics en

documentació medieval de tot Europa. Els seus fons, que apleguen documentació de forma continuada des del segle IX, són diversos: s'hi conserven més de 40.000 pergamins, 257 còdexs i més de 12.000 volums i lligalls", va constatar Mn. Bueno.

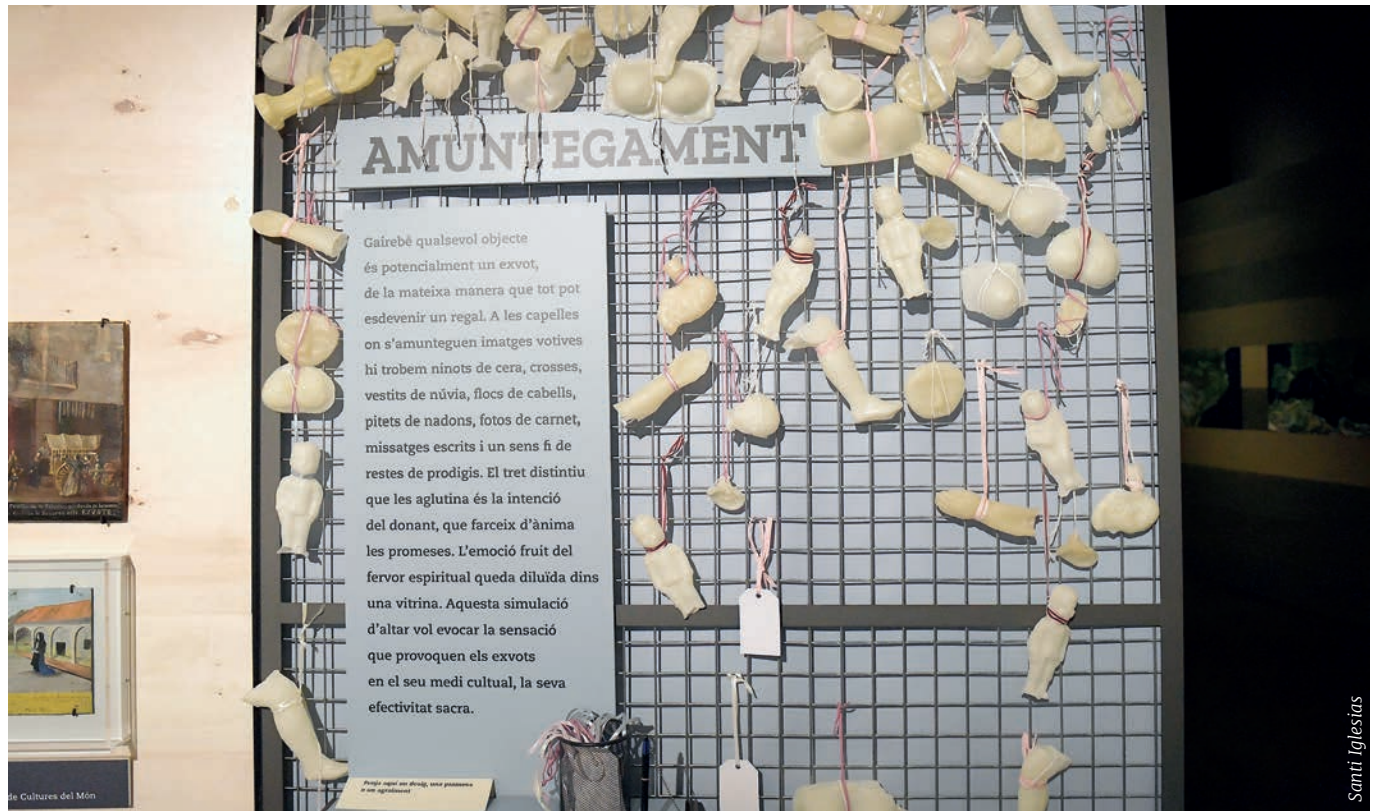
"S'hi pot trobar —va afegir el degà— des de documentació econòmica i litúrgica de la catedral fins a papers notariais amb transaccions d'arreu del territori del pla de Barcelona. Actualment, resten encara pendents

de catalogar un 20% dels documents, producte del desendregament que van suposar les desamortitzacions i la guerra civil espanyola."

Per la seva banda, Mn. Baró va voler subratllar que "les possibles troballes de documents responen a dos elements primordials: d'una banda, la riquesa excepcional dels fons documentals dels arxius de Catalunya, i, de l'altra, la tasca continuada d'inventari i conservació dels experts en arxivística". ■

El Museu de Lleida acull una exposició sobre exvots

S'hi poden contemplar, entre d'altres, peces directament relacionades amb les terres de Ponent

Un dels àmbits de l'exposició.

REDACCIÓ

El Museu de Lleida acull l'exposició *Exvots. Miralls de l'agraïment*, que es pot visitar fins al proper 7 d'abril. La mostra, comissariada per l'antropòleg lleidatà Josep Roca, és una iniciativa del Museu Etnològic i de Cultures del Món (MuEC) de Barcelona.

L'exposició presenta una selecció d'objectes procedents dels fons del MuEC, als quals el Museu de Lleida n'ha afegit d'altres de procedents del seu propi fons i algun més del territori de Ponent. Concretament, s'exhibeix una part de la col·lecció

d'exvots ibèrics procedents d'una antiga donació particular d'Aitona, una selecció d'objectes apareguts a l'excavació arqueològica de Cappont, que formen part del fons de l'Arxiu Arqueològic de Lleida, i també uns exvots de cera cedits pel santuari del Sant Crist de Balaguer.

Els exvots són objectes devocionals, que poden ser de diverses matèries i formes, i que s'oferien en esglésies i ermites com a agraïment a Déu, a un sant o a la Mare de Déu, per un favor concedit o buscant-ne la protecció per part del devot que feia l'ofrena. L'exposició mostra diversos d'aquests objectes i ho fa dividint-los per àmbits concrets: "Malalts enllitats", "Guerres i catàstrofes", "Accidents", "Storyboards del dia a dia" i "Amuntegament".

A les capelles on s'amunteguen imatges votives, hi trobem de tot: ninots de cera, croses, vestits de

núvia, flocs de cabells, pitets de nadons, missatges escrits... El tret distintiu que les aglutina és la intenció del donant, que farceix d'ànima les promeses. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

La investigació de l'edat de les estrelles

Saber l'edat de les estrelles és clau per al coneixement del funcionament de l'univers.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

És admirable com s'esforcen els astrofísics en l'estudi dels astres. A nosaltres potser ens importa poc saber quan temps fa que es començaren a formar les estrelles. Ja sabem que s'han anat formant al llarg del temps, ara unes i ara altres, i en tenim prou, però per als professionals de l'astronomia és important

conèixer l'edat que tenen els diversos grups estel·lars que conté la nostra galàxia per poder entendre com funciona el complex galàctic. Així ho diu l'astrofísica Núria Miret-Roig en un article aparegut a la revista *Nature Astronomy*. Ella és una investigadora de la Universitat de Viena, que col·labora també amb l'Institut de Ciències del Cosmos de la Universitat de Barcelona.

Així, doncs, saber l'edat de les estrelles és, diu, una peça clau per al coneixement del funcionament de l'univers. I com esbrinar-la? Sabem que és gairebé sempre de milers de milions d'anys. S'ha calculat que el nostre sol fa uns 4.500 milions d'anys que es formà i es considera de mitjana edat. Com es fa, doncs, per calcular quan fa que una estrella és estrella? Hi ha dues maneres de fer-ho: mesurar la temperatura, la lluminositat i la composició química de l'astre a partir d'un model d'evolució estel·lar, i mesurar les posicions

i velocitats del grup d'estrelles que s'haurien format d'un grup compacte en una mateixa regió de l'espai, per obtenir el temps transcorregut des de quan eren juntes. Així ho explica Miret-Roig a l'article que hem dit. Ara bé, aquests dos mètodes no donen exactament el mateix resultat. Els dos mètodes solen diferir en 5,5 milions d'anys. Astronòmicament parlant, és un temps molt curt. Cal tenir-lo en compte?

Laresposta que hi dona Miret-Roig és que sí. Que cal considerar un nou aspecte de l'evolució estel·lar: aquest ha de ser aproximadament el temps que triga un cúmul d'estrelles abans de començar a dissipar-se. S'ha de modificar un xic l'esquema de com un núvol de gas acaba en un cúmul d'estrelles.

Com veieu, les elucubracions dels astrofísics arriben molt enllà. Tinguin o no raó, no es pot negar que són admirables en les seves disquisicions! ■

GENT DE CASA

Joan Domènech Domènech

Mn. Domènech va morir a Lleida l'any 1984.

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

La vida del sacerdot Joan Domènech Domènech portada al cinema potser seria un èxit. Nascut a Ger el 26 de febrer del 1902, estudià al Seminari de la Seu i cantà missa el 1927 i es graduà en Teologia a Roma el 1930 amb els màxims honors.

A Puigcerdà, el juliol del 1936, va salvar la vida en ser portat a França per un anarquista del grup del famós Cojo de Màlaga, i des de Perpinyà, amb permís del bisbe, i des de Suïssa el 1937, a través de la Creu Roja, treballà a favor dels sacerdots presos a Catalunya i mantingué contactes amb el món cultural europeu, fins i tot amb el mateix Pau Casals.

Al cap de poc de tornar a Puigcerdà el febrer del 1939, el vent de frontera bufaria de l'altre cantó. Ell, a més del seu ministeri eclesiàstic, era preuat per les noves autoritats, atès que havia estat capellà del *Frente de Juventudes*, cosa que el va fer passar més desapercebut quan acollia capellans que fugien de la França ocupada pels nazis; també ajudà i certificà bona conducta a persones perseguides aquí.

L'obra de mossèn Joan Domènech, bona part de la qual no sabrem mai perquè en la clandestinitat no es deixa rastre, fou reconeguda pel go-

vern francès quan el 14 de juliol del 1948 li va ser imposada, a Tolosa de Llenguadoc, la Medalla de la Resistència.

Des de feia molt temps que l'Estat Major s'havia adreçat al bisbat d'Urgell, tot requerint informació sobre el sacerdot, en tenir sovint notícia de fugits que s'havien allotjat o que els havia ajudat a passar la frontera. A partir de la Medalla, el setge va ser constant, els militars arribaren fins al nunci i, defensat per tothom, finalment cuita corrent, el novembre de 1949, va ser traslladat a Organyà.

Insatisfet, el 1958 va marxar a Santo Domingo i en retornar el 1971 s'incorporà al bisbat de Lleida, a Juncosa de les Garrigues i, finalment, a Lleida ciutat l'octubre del 1983, on moria el 12 de novembre del 1984. Pocs dies després, a la Cerdanya francesa, se li va retre un càlid homenatge, on, sense embuts, es va parlar de la transcendència de la seva obra humanitària. ■

LUIS CARRERAS DEL RINCÓN

La missa per a què serveix?

Cobel Ediciones, 2024, 148 pàg.

Segons l'autor, aquestes pàgines van adreçades especialment a pares i mares que volen transmetre als seus fills la fe en Crist i per a tots aquells que es preguntin per què tantes generacions de cristians hem conservat aquest immens tresor durant més de vint segles.

JOSEP OTÓN

Despertar. La mística de lo cotidiano

Editorial Sal Terrae, 2024, 160 pàg.

En aquest llibre el professor i escriptor Josep Otón ofereix una mirada sobre el món que, partint d'exemples ordinaris i fins i tot rutinaris, aprofundeix i travessa la realitat. Així, teixeix una lectura capaç d'instruir en la mística que habita allò quotidià.

BRUNO FORTE

Las bienaventuranzas

Editorial San Pablo, 2024, 206 pàg.

A les benaurances hi trobem, d'una banda, la biografia del Fill de Déu encarnat i, de l'altra, una descripció de les característiques que tot cristià ha d'intentar imitar per tal que, amb la força de l'Esperit, es deixi habitar i guiar per ell.

FRANCESC J. MONJO I DALMAU

Desterrats per ordre de Carles III

Universitat de València, 2024, 433 pàg.

El periple que van haver de sofrir els religiosos valencians a partir del decret de supressió i expulsió de terres espanyoles; la llarga estada en terres italianes i altres indrets buscant refugi fins al seu retorn quaranta-nou anys després a terres valencianes. (Ramon Ribera)

JAUME CLOTET

La Germandat de l'Àngel Caigut

Edicions Destino, 2024, 304 pàg.

Acre, Terra Santa, any 1291. Un grup de cavallers templers fugen de l'agonitzant regne de Jerusalem. S'emporten el secret més ben guardat de la cristiandat. És vital que no caigui en mans dels infidels i que sigui custodiat en el lloc més segur del món.

VICENÇ VILLATORO

Urgell. La febre d'aigua

Edicions Proa, 2024, 608 pàg.

Novel·la sobre la gran epopeia humana que va representar mitjan segle XIX la construcció del Canal d'Urgell, una de les obres més ambicioses de la seva època. L'objectiu era dur l'aigua al desert d'Urgell, una terra eixuta i desolada per les guerres carlines.

CRÍTICA DE TEATRE

Un bon plat de farinetes entre la utopia i la supervivència

ANDREU SOTORRA

andresotorra@gmail.com

Els quatre intèrprets de "Fairfly" en un moment de l'obra que ara es reposa al nou Espai Texas.

Els quatre protagonistes de *Fairfly* volen canviar el món, ni que sigui amb la invenció, elaboració i distribució d'un producte per a infants, unes farinetes elaborades amb... bé, no ho diguem... amb uns ingredients que, per no trencar la sorpresa dels espectadors, un servidor es reserva de no anomenar ni ara ni després.

L'autor Joan Yago (Barcelona, 1987) fa ús del seu refinat i intel·ligent humor dramàtic situant quatre empleats (dues parelles) d'una gran empresa en perill de patir un ERO i que es proposen fer un manifest tot i que somien arribar més lluny i convertir-se en emprenedors, malgrat les dificultats de l'aventura empresarial.

La clau del muntatge és que engrapa els espectadors només amb el discurs que els quatre joves protagonistes mantenen en una taula rodona amb salts temporals que van de la fantasia de la il·lusió emprenedora a l'ascens de l'èxit i la caiguda, passant per tots els graons de la creació d'una empresa nova i jove.

És a dir, passant de la comèdia a la tragèdia per acabar construint una tragicomèdia que fa de mirall d'una realitat molt present, del sagnant

dilema entre la utopia i la supervivència, però que no pot evitar que els espectadors, fins i tot si n'hi ha alguns d'afectats, acabin petant-se de riure.

La companyia La Calòrica va estrenar aquesta peça l'any 2017. Des d'aleshores ha girat per tot arreu, s'ha reposat en diferents ocasions i ha rebut premis de tot tipus. Ara forma part de la programació del nou Espai Texas. I tot això perquè amb *Fairfly* aconsegueixen una peça rodona, de llenguatge viu, atractiu i reflexiu a la vegada, apte per a un ampli ventall d'espectadors, intemporal ni que parli del moment present i, el més important, molt universal, totalment exportable, sempre que es trobi també un repartiment com l'actual, tan rodó com el text, i una direcció tan minimalista com eficaç d'Israel Solà, que sap mantenir el realisme de fons durant tota la trama i, quan els espectadors es comencen a preguntar com acabarà el macroprojecte que els quatre protagonistes han muntat amb les simples farinetes, es desencalla la incògnita de la mateixa manera com ho faria amb bon ofici el desenllaç sorpresa d'un conte literari curt. ■

AMB BON HUMOR

"FAIRFLY"

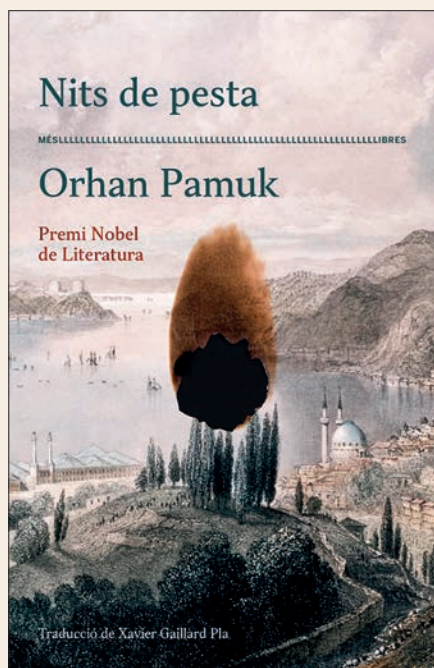
DRAMATÚRGIA de Joan Yago
 INTÈRPRETS: Xavi Francès, Aitor Galisteo-Rocher, Esther López i Vanessa Segura
 DIRECCIÓ: Israel Solà
 Companyia La Calòrica. Espai Texas, Barcelona
 Fins al 28 d'abril

CRÍTICA LITERÀRIA

Temps convulsos

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

ORHAN PAMUK

Nits de pesta
Editorial Més Llibres, 2022,
828 pàg.

El relat se situa en una illa imaginària, Minguer, del Mediterrani oriental, durant l'imperi otomà en decadència. A la primavera del 1901 una epidèmia de pesta fa estralls a l'illa. Escrit entre el 2016 i el 2021, abans i durant la pandèmia del Covid-19. No sé si aquest fet va influir en l'autor perquè el tema ja el tracta en altres obres seves (*El castell blanc*, *La casa del silenci*) com també ho va fer Camus, Defoe i Forrellad a *Sempre en capella*, entre d'altres. Històricament, se situa entre la fi de l'Imperi otomà i el naixement de l'actual república turca. Una illa on la població és, meitat per meitat, cristiana i musulmana en fràgil equilibri, abandonada a la seva sort.

El relat s'enceta a bord d'un vaixell on viatja la princesa Pakize Sultan, neboda del sultà Abdülhamit II, i el seu marit, el doctor Nuri, però també un passatger que viatja d'incògnit: l'inspector en cap de sanitat de l'Imperi otomà que s'ha d'en-carregar de confirmar els rumors de pesta.

La desídia, la burocràcia i la maldestra eficàcia de l'administració otomana són protagonistes del relat, on els personatges es van succeint els uns als altres en una roda que dona interès a la lectura. Assassinats, traïcions, també heroïcitats, clams de llibertat, prohibicions de quarantena, medicaments insuficients, les relacions, les tensions provocades per la quarantena, el pes dels costums i tradicions; anàlisi sociològica d'un temps i d'una situació: davant de la catàstrofe, què fer? Des de la ficció es tracten temes reals. En un moment de crisi, tot esclata.

Sembla com si l'autor hagués construït un univers paral·lel. Durant la pandèmia del Covid-19 arreu del món es van viure experiències semblants (falta d'una vacuna, de respiradors, d'oxigen..., tensions, etc.). En aquestes ocasions surt el pitjor i el millor de la persona, també de les administracions públiques i de les institucions, els egoismes i la generositat, l'eficàcia i el seu contrari. Tot amb matisos. Pamuk ho narra magistralment. ■

UN NOU LLINDAR

Ho transfigura tot

Jesús ens fa veure el realisme amb què s'ha de contemplar la vida, la personal i la del món sencer. És capaç de posar llum enmig dels moments de fosca i de generar confiança quan les coses es presenten a contra gust. És el camí de la fe, és la resposta que dona quan es viu l'angoixa del desconcert davant tantes ofertes que ens presenten un món diferent del que Déu vol. El fet és que les temptacions hi són, com hi van ser en Jesús, però per contrast, podem viure com es dibuixa un recorregut pel qual haurem de transitar.

La novetat és que, davant la realitat de cada dia, sigui favorable o adversa, la fe ens capacita per a una altra mirada, la que avui tanta falta ens fa per observar tot el succeeix i fer-ho amb una visió constructiva, completament nova.

Acostant-nos a Jesús, trobem la seva veritat i la nostra i, així, néixer a la confiança. Ell coneix bé els nostres deserts i les nostres temptacions, però se'ns presenta amb una resposta que transforma i sobre els quals projecta la llum de la resurrecció, esdeveniment que serà la resposta a tots els moments de fosca i d'adversitat. Arribar a Jesús amb una experiència similar a la seva, podem conèixer i participar dels seus mateixos sentiments. Aleshores, qualsevol dificultat, davant la qual qualsevol persona podria enfonsar-se, es converteix en una oportunitat per experimentar l'elecció que ha fet cadascú. Jesús vol que participem de la proximitat de Déu i ensenyar-nos quin i com és el camí que duu a la Resurrecció, un camí que passa per la dura prova de la passió i de la creu. Jesús, amb el seu realisme, com ho va fer amb els seus deixebles, ens fa veure que, amb ell, ho transfigura tot i a tots.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef
Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Ivan Bassols, Pilarín Bayés, Rosa Maria
Boixareu, Verònica Castillo, Angelines Conde,
Juanjo Fernández, Bernat Folcrà, Tica Font,
Alfonso Freire-Sánchez, Antonio Gil, Ignasi
Miranda, Glòria Monés, Francesc Nicolau,
Joan Pallarès-Personat, Maribel Pou, Quique,
Josep Rius Camps, Jordi Sánchez, Mercè Solé,
Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, María
Jesús Zabalza

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **diumenge 25 de febrer**, a les 17.30,
concert solidari del pianista Roberto
Laborda; el **diumenge 3 de març**, a les
17.00, Alfonso López de Ayala parla
sobre l'aparició dels clergues regulars
en la història (c/ Consell de Cent, 293
- Barcelona).

TALLER D'ORACIÓ I VIDA PER A ADULTS (MÈTODE P. I. LARRAÑA- GA)

El **dimarts 27 de febrer**, a les 18.30,
sessió informativa a la parròquia de
Sant Joan M. Vianney de Barcelona.
Contacte: Mireia, tel. 639 382 931.

DIA DE LES FACULTATS

El **dijous 29 de febrer**, a les 11.00,
obertura amb el cardenal Joan Josep
Omella i el Dr. Joan Torra; a les 11.30,
intervenció del cardenal José Tolen-
tino de Mendonça; a les 12.20, lectura
de l'acta de concessió de la medalla
ad honorem al Dr. Armand Puig; a les
12.30, *laudatio* del Dr. Puig a càrrec del
Dr. Agustí Borrell; a les 13.00, lliura-
ment de la medalla i parlament del Dr.
Puig; a les 13.30, cloenda. Lloc: aula
magna de l'Ateneu Universitari Sant
Pacià (c/ Diputació, 231 - Barcelona).

MONESTIR DE LA VISITACIÓ DE SANTA MARIA

El **dijous 29 de febrer**, a les 21.00, hora
santa i missa; vespres del primer di-
vendres; el **divendres 1 de març**, a les
19.00, missa (passeig Vall d'Hebron,
256 - Barcelona).

DIA MUNDIAL DE PREGÀRIA

El **divendres 1 de març**, a les 19.00,
reflexió bíblica de la teòloga Adelai-
de Baracco. Organitzat per les dones
cristianes de Palestina. Lloc: església
evangèlica de parla alemanya (c/ Bru-
si, 94 - Barcelona).

QUARESMA

El **dissabte 2 de març**, a les 10.30, re-
cés de Quaresma *Despertar: la mística
de la quotidianitat* amb Josep Otón a
la parròquia de Santa Tecla de Bar-
celona.

TRIBUNA JOAN CARRERA

El **dimarts 5 de març**, a les 14.00,

dinar-col·loqui amb Margit Eckholt
sobre *La sinodalitat i el debat sobre el
protagonisme de la dona a l'Església* (in-
fo@tribunajoancarrera.cat).

Sant Feliu de Llobregat

FORMACIÓ I DIÀLEG

El **dilluns 26 de febrer**, a les 21.00,
sessió sobre *La missió aquí i allà* amb
Miquel Àngel Pérez a la sala parro-
quial Mn. Joan Vinyeta de Vilafranca
del Penedès.

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA

Del **diumenge 10 de març al dimecres
1 de maig**, temporada de *La Passió*, es-
pectacle centenari amb orquestra i cor
en directe i tecnologia d'avantguarda.
Dues opcions: matí i tarda, i un nou
format de dues hores i mitja de dura-
da. Més informació: tel. 937 771 587.

Solsona

ANY JUBILAR BELLPUIG

El **dijous 29 de febrer**, a les 19.30, ce-
lebració dels 400 anys de la primera
arribada del Crist de Bormio a Bellpuig
i 70 del seu retorn: missa a l'església
de Sant Nicolau; el **divendres 1 de
març**, a les 20.30, concert de l'esco-
lania de Montserrat.

Urgell

MONESTIR DE LES AVELLANES

El **cap de setmana del 8 al 10 de març**,
*Interioritat i creixement personal a través
de l'Enneagrama* (nivell inicial) amb
Lluís Serra (tel. 973 438 006).

Vic

ESPIRITUALITAT

El **dimarts 27 de febrer**, a les 19.30,
Josep Lligadas parla sobre *Per què em
convenç ser cristià* als locals parroquials
de Santa Maria d'Igualada.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els malalts terminals i les se-
ves famílies rebin les cures i l'acom-
panyament necessaris, des del punt
de vista mèdic i humà

“Hem de construir un pensament obert a la diversitat funcional”

MAC

Àngela Iglesias és mestra d'Infantil i Primària, forma part de l'equip pastoral de la seva escola i és voluntària a diverses associacions. És mare de dos fills, de 21 i 17 anys. El més jove és alegre, divertit, sensible... i neurodivers. L'Àngela acaba de publicar el llibre *La nit de les sabates màgiques*, d'Edicions Bellaterra.

Juntament amb Pilar Chamorro, és autora d'aquest conte. Per què vau decidir escriure'l?

La vida ens va oferir, com a família, l'oportunitat de conèixer diàriament amb la neurodiversitat, amb l'espectre de l'autisme, en un món no sempre inclusiu. Amb aquest conte volem posar el nostre granet de sorra amb un recurs que posa en valor la diversitat. Com a mestra i mare, he experimentat la força dels contes per comunicar, connectar amb les emocions i educar. Aquest conte vol ajudar a abraçar la diferència i contribuir a construir un món millor i més just.

Quin missatge voleu transmetre?

Les persones amb diversitat funcional són persones amb drets i dignitat que busquen tenir una vida plena, com volem tots. Amb el conte convidem a canviar els estereotips i despertar la sensibilitat cap a les vides dels personatges (Irati, amb diversitat funcional motriu; Unai, amb TEA; Pau, amb sordesa, i Fiona, amb dificultats visuals). Volem promoure una mirada des del cor: inclusiva, acollidora, que converteixi la dificultat en oportunitat.

Cal una mirada més amorosa i compromesa de la societat cap a la diversitat funcional?

Sí. Avancem molt a poc a poc. El camí de les persones amb diversitat funcional no és fàcil; hi ha molt a fer encara per acceptar la diferència i oferir més oportunitats de participació, accessibilitat i convivència conjunta, que n'afavoreixin l'autonomia i on elles se sentin més valorades en tots els àmbits (personal, social, formatiu, de lleure, laboral...). Les famílies ens formem, busquem, sumem, creem... lluitem per aconseguir-ho i somiem per un món millor per a elles, on puguin trobar més reconeixement i empatia.

ÀNGELA IGLESIAS

Coautora del conte "La nit de les sabates màgiques"

El llibre inclou un joc i propostes de reflexió per treballar en família i a l'escola.

És un conte divertit i màgic, però alhora reflexiu. Hem volgut que el conte sigui un recurs per a infants, famílies, mestres, monitors... Va acompanyat de petites parades, entre personatge i personatge, on volem que ressoni el que ens desperta cadascun d'ells. Als tallers que fem a escoles, biblioteques... utilitzem els símbols de les claus i els pots màgics com a elements que ens ajuden a entendre la nostra missió com a societat i escampar arreu aquesta mirada amorosa i compromesa amb la diversitat. La construcció d'un pensament obert a la diversitat funcional és una de les finalitats que cal perseguir en la nostra funció com a educadors. Els contes poden ser una gran oportunitat de reflexió i aprenentatge i una eina de socialització en la tasca educativa. ■

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca